

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλ. 13.

Τόμος. ΣΤ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1853.

Η ΣΚΙΑ.

(Δήγημα.)

Κατὰ τὸ ἔτος 1783, οἱ ἄποικοι τοῦ Ἁγίου Δο-
 μίγγου θεώρουσιν τὴν *Γινεστέραν* ὡς μίαν τῶν ὡ-
 ραιοτέρων τῆς νήσου κατοικιῶν. Ἐπιστρέφων ἀπὸ
 τὰς ἐκδρομὰς αὐτοῦ, ὅταν ἔβησαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς
 τοῦ λόφου τῆς *Γινέας*, ὅστις ἔδιδε τὸ ὄνομά του εἰς
 τὸ κτήμα, ὁ κήριος τῆς *Γινεστέρας* δὲν παρήρατό
 ποτε χωρὶς ἢ ἀναχαιτίσθαι τὸν ἵππον του, καὶ ῥίψῃ
 ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν του βλέμμα ὑπερῆφάνου εὐχα-
 ριστήσεως. Ἐκατέρωθεν τῆς οἰκίας, κατεσκιασμένης
 ὑπὸ πυκνῆς δενδρῶσιγίας κοκκοροϊνίκων, ὑψοῦντο
 παραλλήλως αἱ καλύβαι τῶν δούλων. Θαυμάσια
 καλλιεργημένα γαῖαι ἐξεστίνοντο εἰς τὰ περίεξ. Φυ-
 τεῖται *Λακχάρως*, μακροὶ κακχοφόροι καὶ καρφό-
 ρων δένδρων σειραὶ, ἀγροὶ πλήρεις ἀραβοσίτου, ἐν
 πῶ μῆσφ τῶν ὁποίων πτηνὰ ποικιλόπτερα ἐκελάδουν,

ἔτερπον πανταχόθεν τὴν ὄρασιν. Καὶ ἀριστερὰ μὲν,
 αἱ καλλιεργημένα γαῖαι ἐξεστίνοντο μέχρι δά-
 σους τινός, ὅπερ ἔληγεν εἰς τοὺς πρόποδας τῶν
 βουνῶν δεξιᾶ δὲ, ἀκανθῶδεις ἐκτάσεις γῆς εἰς
 τὴν θάλασσαν ἀπολήγουσαι, περιώριζον τὸ κτήμα
 τοῦτο. Κατάσκιος ὄρατος ἔφερεν εἰς τὴν μονόρο-
 φον οἰκίαν, ἐν ἧ̄ διέμενον οἱ ἰδιοκτῆται.

Καὶ ἄλλοτε μὲν ἡ *Γινεστέρα* ἦν τὸ μέρος ἐν ᾧ
 συνήρατο ἅπανα ἡ ἀριστοκρατία τῆς νήσου· διότι
 ὁ *Μαρκέσιος Ραμβέρτος* ἠγάπα νὰ ἐξασκῇ ἐπὶ τῶν
 γαιῶν του τὴν Εὐρωπαϊκὴν φιλοξενίαν ἐν πάσῃ αὐ-
 τῆς τῇ λαμπρότητι, καὶ ἀκρόμῃ ἀνέφερον, ὡς πα-
 ραδείγματα ἀξιουμνημόνευτα πολυτελείας καὶ φι-
 λοκαλίας, τοὺς χοροὺς, τὰς εορτὰς καὶ τὰς πρὸς
 θῆραν ἐκδρομὰς, ὧν αὐτὸς ἦτο διευθυντής. Ἄλλ'
 ὅμως ἀπώλειά τις θλιβερὰ διέκοψεν ὅλας αὐτάς τὰς
 εὐφροσύνας, καὶ τὸν *μαρκέσιον* ἠνάγκασε τοῦ κό-
 σμου ἢ ἀποσυρθῆ. Βραχὺν χρόνον μετὰ τὴν γέν-
 νησιν θυγατρῆς, ἡ *Κ. Ραμβέρτου* ἐτελεύτησεν ἐν
 Γαλλίᾳ, ὅπου ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὴν εἶχε φέρει ἐπ' ἔλ-

πίδι θεραπείας από τας συνεπείας μαρκασιού, οστίς όμως άντέστη εις όλας τής επιστήμης τας προσπάθειας. Η αδελφή του μαρκασιού, ή Κ. Νολιέρ άνεδέχθη τήν άνατροφήν τής ορφανής τήν άνέθρεψε λοιπόν και τήν εκράτησε παρ' αὐτῆ μέχρι τής ηλικίας τών δεκαεξέτων, ὅτε ὁ Κ. Ραμβέρτος μετεπέμψατο τήν θυγατέρα του. Ἄλλ' ἡ επιστροφή αὐτῆ, ἐξ ἧς ὤφειλε νά ἐπαναλάβῃ αὐθις ἡ ἀρχαία τής Γινεστέρας λαμπρότης, οὐδὲν ὡς μετέβαλε τās μονήρεις ἐξεις τοῦ μαρκασιού. Οἱ μόνοι ξένοι, οὗς ἡ Κ. Ρόζα Ραμβέρτου ἐβλεπεν ἀπό ἐνὸς ἡδῆ ἔτους, ἀφ' οὗ κατώκει ὑπὸ τήν πατρικὴν στέγην, ἦσαν τέσσαρες ἡ πέντε γέροντες συγγενεῖς, καὶ νέος τις δικηγόρος, ὀνομαζόμενος Εὐγένιος Ραῦμόνδος.

Ἠραίων τινά θερινὴν ἐσπέραν, τὰ κύρια πρόσωπα τής παρουσίας ιστορίας ἦσαν συνηθροισμένα ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἡ αἴθουσα ἐν ἧ εἶχον περάσει μετὰ τὸ δεῖπνον, ἦν συνσκευασμένη κατὰ τήν κομψὴν ἀπλότητα τών ἀποικιῶν. Ψάθοι ἐκ βύρλων ἐν μέσῳ τών ὁποίων χεῖρ μαύρου τεχνίτου εἶχε συναναμίξει παντός εἶδους ἄνθη, δεινὰ καὶ παράδοξα πτηνὰ ἐκάλυπτον τὸ ἔδαφος. Κύμβαλον τι, δύο ἀνακλιτήρες, καὶ πολλαὶ ὕδρι καλάμινοι, ἰδοὺ τὰ μόνα ἐπιπλα τοῦ θαλάμου τούτου, τοῦ ὁποίου, εἰκὼν τις τής Κ. Ραμβέρτου ἐντὸς χρυσῆς κορωνίδας τεθειμένη, ἀπήρτιζεν ὅλην τήν πολυτέλειαν. Ἡ Ρόζα ἀντικρὺ τοῦ κυμβάλου τής καθήμενῆ, περιέφερον ἡσύχως τοὺς δακτύλους αὐτῆς ἐπὶ τών ἐλεφαντουργῶν αὐτοῦ πλήκτρων. Ἐφοβετο ἀναμφιβόλως μὴ διαταράξῃ τὸν πατέρα αὐτῆς εἰς βαθεῖαν ἐγκύπτοντα ἀνάγνωσιν. Αἱ τοῦ δύνοντος ἡλίου ἀκτῖνες, διερχόμεναι διὰ τής ἐξωθεν τοῦ παρβύρου μεταξίνης σκιάδος, ἐπαιζον ἐπὶ τής ξανθῆς τής νεάνιδος κόμης. Οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ τής, τὸ ὄχρὸν αὐτῆς πρόσωπον ἦσαν ἀντιφατικὰ εἰς τήν εὐρωπαϊκὴν καταγωγὴν ἧς τής, καὶ παρῆσαν εἰς τήν ὠραιότητά τής ἀφελές τι καὶ γλυκὺ θέλητρον, ὅπερ ἦν δύσκολον νά διαφύγῃ τινά.

Εὐγένιος Ραῦμόνδος, ὁ νέος δικηγόρος περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐλάλησαμεν, ἐφαίνετο συναισθανόμενος τήν ἐπιβροχὴν ταύτην, ἀν πρέπει νά πιστεύσωμεν τὰ βλέμματα, τὰ ὁποῖα κρυφίως ἔρριπτεν ἐπὶ τής Ρόζης, καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους κατέβαλλεν ὅπως ἀποσπασθῇ τής θεωρίας ταύτης. Ὁ Εὐγένιος Ραῦμόνδος ἦν εἰκοσιπενταετής περίπου, εἶχε τὸ πρόσωπον εὐγενές καὶ κανονικόν· τὸ ἀφελές καὶ ἀνυπόκριτον ἠθὸς του προσεῖλκε τήν συμπάθειαν, καὶ ἐκ τής ἐπὶ τών χαρακτήρων αὐτοῦ μελαγχολίας καὶ υπερηφανείας, ἐμάντευε τις εὐκόλως ἀνθρώπον εἰθισμένον νά παλαιῇ κατὰ τών ἐσωτερικῶν πόνων.

Ἐν τούτοις, ἐνῶ ὁ μαρκασιος Ραμβέρτος διέτρεχεν, ἄχι χωρὶς νά ἐκπέμπῃ ἐπιφωνήσεις πυκνάς, ἡμίσιχιστόν τι φυλλάδιον, ὁ εὐνοούμενος δούλος ἐκίνει ὑπὲρ τήν κεφαλὴν του ριπίδα μεγάλην ἐκ φύλλων φοίνικος, ὑπηρεσία ἐμπιστευτικὴ, ἐπιφθονος παρὰ πολλοῖς μαύροις, διότι ἀπῆλλαττε

τὸν ἐπαγγελλόμενον αὐτὴν τών ἐπιπονωτέρων ἐργασιῶν τής ἐξοχῆς, θέσις τιμητικὴ ἦν νῦν χαρισταιτο ἕκαστος νά ἐπιτύχῃ διὰ τής τυφλοτέρως ὑπακοῆς, τήν ὁποίαν ὁμοῦς ὁ Ταμαριεζ ὤφειλεν εἰς τήν γενναιοτήτά του.

Κατὰ συνέπειαν μιᾶς τών τόσῳ συχνῶν ἄλλοτε συνομοσιῶν ἐκείνων εἰς τὰς ἀποικίας, αἰτινες ἀποδεικνύουσι τὸ αἰώνιον μίσος, τὸ ὁποῖον ὁ δούλος τρέφει κατὰ τοῦ δεσπότου, πῦρ εἶχε βληθῆ εἰς Γινεστέραν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Μαρκασιού. Καταπεπ ηγμένη ἐν τῷ μέσῳ τής νυκτός, ἡ Ρόζα Ραμβέρτου, ὑπὸ τών φλογῶν ἡδῆ περικυκλωμένη, ἐκινδύνευε ν' ἀπολεσθῇ, ὅταν ὁ Ταμαριεζ τήν ἔσωσεν. Ἐπὶ τοῦ πλατυτέρου, ἀφ' οὗτι συνήθως εἰσιτὰ τών μαύρων, μετώπου του, ἔβλεπέ τις ἀκόμη τήν οὐλὴν τών πληγῶν, τās ὁποίας εἶχε λάθει, κομίζων τὸ πολῦτιμον αὐτοῦ φορτίον. Ὁ Ταμαριεζ ἀνῆκεν εἰς τήν καφρικὴν φυλὴν. Τὸ σῶμά του, τὸ ὁποῖον ὁ κάματος ἐπιπόνου ἐργασίας δὲν ἐξήσθενει πλέον, ἐπεδείκνυεν ὅλην τήν εὐκαμπτὸν καὶ χαρίεσσαν τής ἀγρίας φύσεως ῥώμην. Ἡ παχύτης τών χειλέων καὶ τών ῥωθῶν του ἐπῆύξανε τήν ἐπὶ τών χαρακτήρων του ἐμφανισμένην ἰσχύν. Ὁ λευκὸς ὀφθαλμὸς του διακλαδόμενος ὑπὸ φλεβῶν ἐρυθρῶν, σκληρὸς θά ἐφαίνετο, ἀν ἐκφρασίς μελαγχολίας ἐκπληκτικῆς παρὰ μαύρῳ δὲν ἐγλύκαινε τήν λάμψιν αὐτοῦ. Τὸ βλέμμα ἐκείνου, τὸ ὁποῖον δὲν θά ἐταπεινοῦτο ἐνώπιον οὐδενός, καθίστατο δειλὸν ἐπὶ παρουσίᾳ τής νέας αὐτοῦ κυρίας, καὶ ὅταν δ' ἐνόησε ἐτόλμα νά ὑψωθῇ μέχρως αὐτῆς, ἀντανέκλω εἰδός τι δειλῆς ἀφοσιώσεως καὶ πίστεως κυνός. Κατ' ἐκείνην μάλιστα τήν στιγμήν θά ἠδύνατό τις νά ἴδῃ τὸ εἶδος τής μαγείας, ἢ ἡ Ρόζα ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ Ταμαριεζ. Τὸν ὀφθαλμὸν ἔχων προσηλωμένον, τὸ στόμα ὑπανεωγμένον ὑπὸ μειδιήματος θαυμασμοῦ, ὁ δούλος ἤκραζε τὴν κυρίαν του ψάλλουσαν ἀσματίον τι τοῦ Μάντεως τοῦ χωρίου, καὶ εἰς ἔκστασιν ἐφαίνετο βεβουλισμένος βαθεῖαν. Συνῆλθεν ἔπειτα εἰς ἑαυτὸν, ἐννοήσας δάκρυ κατερχόμενον ἐπὶ τής παρειᾶς του. Ἀναλαβὼν δὲ τότε τὸ διαφυγόν ἀπὸ τών χειρῶν του ριπίδιον, ἐπάνηζατο τήν μονότονον αὐτοῦ κίνησιν, μετὰ τής θλίψεως ἦν δοκιμάζει τις βλέπων διασκεδάζομενον ὄνειρον εὐτυχές.

Τὴν σιωπηλὴν δὲ ταύτην σκηνὴν διετάραξεν αἶφνης ἡ τοῦ Μαρκασιού φωνή.

— Οἱ ἄθλιοι, ἀνέκραξε σιγῶν τὸ φυλλάδιον τὸ ὁποῖον ἐκράτει, ἰδοὺ ποῦ ἐφθασαν ἡδῆ! Νά διδάσκουν τήν ἰσότητά εἰς τοὺς δούλους, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νά τοῖς λέγουν, κτυπάτε... καὶ καλοῦσι τοῦτο φιλανθρωπίαν! Ἄ! κύριοι φιλόφρονες, κοπιᾶζετε νά μάθετε τήν γλώσσαν τών γυδαίων διὰ νά συνθέσετε τήν κατῆχησιν τοῦ μαύρου· οἱ κόποι σας δὲν θ' ἀποδοῦν μάταιοι· δύνασθε νά στηριχθῆτε εἰς τήν πρόθυμον σύμπραξιν μου. Λέγετε ὅτι οἱ προσήλυτοι ὑμῶν ἔχουσιν ἀγύριστον τήν κεφαλὴν· ἀλλ' εἶρον καὶ ἐγὼ μέσον θαυμασίων νά ἐγχαράτ-

τω εἰς αὐτοὺς τās ἀρχάς σας. Ταμαριεζ, τρέξε νά μου ζητήσης τὸν οἰκονόμον.

Ὁ μαῦρος ἐξῆλθε νά εκπληρῶσῃ τās διαταγὰς τοῦ κυρίου του· ὁ μαρκασιος δ' ἤρξατο νά διατρέχῃ τὸ δωμάτιον τρίβων τῆς χειρῶν του.

Ὁ Εὐγένιος καὶ ἡ Ρόζα περιέμεναν τήν επιστροφήν τ. ὁ Ταμαριεζ ὅπως ἐξηγήσῃ τὴν ὄργην τοῦ Κ. Ραμβέρτου. Ὁ Εὐγένιος ἐφαίνετο ἀ ιαφορῶν πρὸς τὰ περὶ αὐτὸν γινόμενα. Κατεῖχετο ὑπὸ ἰδέας τινὸς σταθερᾶς, μυστικῆς θλίψης τὸν ἐβασάνιζε καὶ ἡ Ρόζα ἐθαύμαζε τήν ἐπιθυμίαν, τήν ὁποίαν εἶχεν νά γνωρίσῃ τὴν αἰτίαν αὐτῆς καὶ νά γλυκάνῃ τήν πικρίαν αὐτῆς. Χωρὶς δὲ νά ἐξετάσῃ καλῶς τὸ αἶσθημα, ὅπερ τὴν ἐκίνει, ἔφερε τὴν ἐκλογὴν τής εἰς τὸ ἄσμα ἐν ᾧ τής Κολεττίας ὁ ἐραστής ἐκφράζει τὴν ἐρωτικὴν του ἀπόγνωσιν· ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ἦχος οὗτος ἤθελεν ἐξαγάγει τὸν Εὐγένιον τών ὄνειροπολήσεών του· ἀλλ' εἶτε διότι αἱ μελωδίαι τοῦ Ἰωάννου Ἰακώβου Ρουσσῶ, μακρὰν τοῦ Μελωδράματος ἀκουόμεναι, χάνουσι τὸ καλῆτερον τοῦ θελητρου των μέρος ἐν μέσῳ φύσεως μεγαλοπρεποῦς, εἶτε διότι ἡ θλίψις τοῦ νέου δικηγόρου δὲν ἦν ἐξ ἐκείνων, τās ὁποίας διασκεδάζει ἡ μουσικὴ, τὸ περιπαθὲς ἄσμα τὸν εἶρεν ἀναίσθητον. Ἀλλ' ἐὰν ὁ Εὐγένιος δὲν ἤκραζε τὴν μουσικὴν, ἤκουεν ὁμοῦς τὴν φωνὴν τής ἀδούσης, καὶ ἡ τότε καθαρά αὐτῆ φωνή, ἧς ὅλην τὴν γλυκύτητα ἀκροέστως ἤκροατο, ἠύξασεν ἐπὶ πλέον τὴν θλίψιν του.

Ἡ τοῦ οἰκονόμου ἀφιξις ἔδωκε τέλος εἰς τὰ ἄσματα τής Ρόζης. Ἐχρήρησεν οὗτος ταπεινῶς τὴν ὀμηγυρίαν καὶ περιέμενε νά τῷ ἀποτείνωσι τὸν λόγον.

— Πέτρε, τῷ εἶπεν ὁ Κ. Ραμβέρτος, εἰς τίνος δούλου χειρᾶς εὔρες τὸ φυλλάδιον τούτο;

— Εἰς τοῦ Ἀννίβα, αὐθέντα, ἀπεκρίνατο ὁ οἰκονόμος.

Ὁ μαρκασιος τότε συνήθροισε τὰ τεμάχια τοῦ βιβλίου, ὅπερ πρὸ μικροῦ εἶχε σίσει ἐν ὀρμῇ ὀργῆς, καὶ ἤρξατο νά ἀριθμῇ τοὺς στίχους τοῦ πρώτου παραγράφου.

— Δώδεκα, ἀνέκραξε, δίκαιος εἶνε ὁ λογαριασμός μου· αὔριον ὁ Κ. οἰκονόμος Πέτρος θά λάβῃ τὴν φροτίδα νά μετρήσῃ εἰς τὸν φιλόσοφον Ἀννίβαν δώδεκα μαστιγώσεις, ἐνῶ ἄλλος δούλος θ' ἀναγινώσκῃ γεγονυῖα τῆ φωνῆ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν πρώτην ἐρώτησιν τής κατηχέσεώς του. Ποῖα τὰ δίκαια τοῦ μαύρου; Ἄ; ἀναγινώσκουν ἔσον θέλουσι τās σατύρας, τās ὁποίας οἱ φίλοι των οἱ φιλόσοφοι εὐαρεστοῦνται νά τοῖς στέλλωσιν. Ἐγὼ ἀναδέχομαι, νά τοῖς ἀναλύω κατὰ τὸν τρόπον μου τās σοφὰς παραγγέλιας αὐτῶν. Πέτρε, δύνασαι νά ἀποσυρθῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ὁ οἰκονόμος προσέκλινεν ἐδαφιαίως, καὶ ἀπεσῶρη διαβεβαιῶν τὸν μαρκασιον ὅτι αἱ διαταγαὶ του πιστῶς θέλουσιν ἐκτελεσθῆ.

Ἡ παράδοσις αὐτῆ ἀπόφασις δύναται νά δώσῃ ἰδεὰν τινά περὶ τών ἀρχῶν καὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ Κ. Ραμβέρτου. Ἡ θυγάτηρ του οὐδὲ κἂν ἀπεπειράθη νά μεσιτεύσῃ ὑπὲρ τοῦ δυστυχῆ καταδίκου, διότι

ἡ πείρα τὴν εἶχε διδάξει, ὅτι αἱ παρκαλήσεις αὐτῆς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ποσῶς δὲν ἠλάφρυναν τὴν θέσιν τοῦ καταδικασθέντος, ἠύξανον ἀπ' ἐναντίας τὴν ἀσπηρότητα τοῦ πατρός τής, ἡ καρδία τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀποσκληρυνθῆ ἐκ τών ἐξῆων τοῦ δεσποτισμοῦ. Εἰθισμένος ἀπὸ τής παιδικῆς αὐτοῦ ηλικίας νά μὴ καθορᾷ ἐν τῷ ἀτόμῳ τοῦ μαύρου ἡ παθητικὸν τι ὄργανον, ὄντι κατέχον τὴν μέσην μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ κτήνους τάξιν, ἐμαίνετο κατὰ φυσικὸν λόγον καὶ εἰς αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομα τής ἰσότητος, ἧς ἡ ἐπιθυμία ἤναπτεν ἤδη τās κεφαλὰς μεγάλου ἀριθμοῦ δούλων. Ἀξίεις περὶ ἀπελευθερώσεως, περὶ ἐκδικήσεως, περὶ ἐλευθερίας ἐπιθυροῦζοντο ἐντὸς τών ἐργαστασίων, καὶ πρὸ τών καλυδῶν ἀκόμη αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ Κ. Ραμβέρτος ἐδεικνύετο ὁ χαλεπώτερος μεταξὺ πάντων τών ἀποικῶν, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι ὤφειλον νά προστρέξωσι εἰς διπλοκλασιμὸν σκληρότητος, θεωροῦντες τοῦτο ὡς τὸ μόνον ἰσχυρὸν πρὸς καταστολὴν τοῦ στασιαστικοῦ πνεύματος μέσον. Μὴ δυναμένη ὅθεν ἡ Ρόζα νά προλάβῃ τὴν ἐπιφυλαττομένην εἰς τὸν Ἀννίβαν τιμωρίαν, ὑπεσχέθη ἐνεαυτῆ νά ἀνακουφίσῃ τοῦλάχιστον τὸ θῆμα κρυφίως.

Φθάσα εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἡ καρδία ὀργᾷ εἰς τὸ νά ἐκχέῃ τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὴν τρυφερότητα, ὧν εἶνε πλήρης, στερηθεῖσα τής μητρὸς αὐτῆς, ἡ Ρόζα Ραμβέρτου εἶχεν ἀφήσει ἐν Γαλλίᾳ ὅλην αὐτῆς τὴν στοργήν. Διότι οὔτε ἡ θεία τής ἡ Κ. Νολιέρου, οὔτε ἡ Ἐστέλλα Τεράζ, ἡ φίλη τών παιδικῶν αὐτῆς χρόνων ἦσαν πλέον πλησίον τής ὅπως ταῖς ἐμπιστεύεται τὰ αἰσθηματὰ τής. Ἀλλ' ἠύξανεν, ὡς τὰ μονήρη ἐκεῖνα ἄνθη, εἰς τών ὑποίων τὰ ἀρώματα ὁ ἄνεμος μόνος ἐντροφᾷ. Ἡ μόνη αὐτῆς ἠδονὴ ἦν τὸ νά συνδράμῃ τās πολυαριθμοὺς δυστυχίας ὧν ἦτο μάρτυς. Ἡ ἐλεημοσύνη τὴν παρεμύθει ἐν τῇ ἐγκαταλείψει αὐτῆς. Διότι τὰ ἄνθη, τὰ πτηνὰ, τὰ ἔντομα τών τροπικῶν, ὅλα τέλος τὰ θαυμασία ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶχον κινήσει τὴν περιέργειάν τής κατὰ τās πρώτας ἡμέρας τής ἐν Ἀγίῳ Δομίγγῳ διαμονῆς τής, ἤρχιζαν πλέον νά τής φέρωσι κόρον. Καθότι, τί ἄλλο αἶσθημα παρέρχεται ταχύτερον τοῦ θαυμασμοῦ, ὅταν τις δὲν ἔχῃ μετὰ τίνος νά τὸν συμμερισθῇ! Ἡ πραγματικὴ ψῆσις δὲν ἤρει πλέον εἰς αὐτὴν. Ἠγάπα νά τῇ διηγῶνται τὰ μυστηριώδη ἀνέκδοτα, τās ἀπλοῖκας παραδόσεις ἐξ ὧν γέμει ἡ δεσιδαιμῶν τών μαύρων μνήμη. Τοὺς μύθους τής Βρεταννίας, ἐν οἷς εἶχεν ἀνατραφῆ, ἦνε μετὰ τών νέων διηγήσεων, ἃς ἤκουε, καὶ συνδυάζουσα οὕτω τὴν ποιήσιν τών σκοτεινῶν καὶ ἀγρίων δασῶν μετὰ τής ποιήσεως τών ἀκανθῶδων ἐκτάσεων τοῦ τόπου ἐκείνου, εἶχε σχηματίσει φανταστικὸν τινα κόσμον, εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ὁποίου ἠγχαριστεῖτο νά καταφεύγῃ ὁσάκις, ἡ τοῦ πατρός τής ἡ ἀσπηρότης τὴν ἐβλίβεν, ἡ τής ἐρημίας ἡ ἀνία τὴν κατελάμβανεν.

Συνεπῆς εἰς τās περὶ μαύρων ἀρχάς του, ὁ Κ. Ραμβέρτος εὗρισκεν ὅτι, ἐπισκεπτομένη τὴν καλύβην ἀδυνατοῦ ἡ ἀσθενοῦς μαύρης, ἡ θυγάτηρ του ἐταπεινοῦτο καὶ ἐξηυτελιζέτο, καὶ ἀμαρτήματα ἐλο-

γίγνετο τὴν συμπάθειάν της. Διὸ μὲ πόσας ἐπιπλή-
ξεις δὲν θὰ κατεκάλυπτε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν
τὴν εὐαίσθητον Ρόζαν, ἂν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τί ἡ
καρδιά της ἐδοκίμαζεν, εἰς τὴν ἰδέαν τῆς τιμωρίας,
ἣτις περιέμενε τὸν Ἀννίβαν.

Ἡ κίνησις, ἣτις κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὑπῆρχε
μεταξὺ τῶν μαύρων, ἠνάγκαζε, κατὰ τὸ λέγειν του,
τὸν Κ. Ραυμύερτον εἰς περισσοτέραν ἐπαγρύπνησιν·
ἠθέλησε λοιπὸν αὐτοπροσώπως νὰ πληροφορηθῇ ἂν
ἐκτακτόν τι δὲν ἐλάμβανε χώραν κατὰ τὴν συνοικί-
αν. Ἐξῆλθεν ἄρα τῆς αἰθούσης καὶ πρὸς τὰς κα-
λύβας διευθύνθη. Ἐγκατέλιπε δὲ τότε καὶ ὁ Ταμα-
ριεὺς τὴν βίβιδά του, ἀλλ' ἀντὶ πρὸς τὴν συστοιχίαν
τῶν κοκκοφονικῶν νὰ διευθυνθῇ, ἔπου τοῦ ἀγνο-
οῦντος εἰσέτι τὴν τύχην του Ἀννίβα τὰ ἄσπρα
ἀνταλλάων, ἐνῶ σύστασις μαύρων ἐχόρευε περὶ
αὐτὸν, ὁ Κάφρος ἐξῆλθε καὶ πλησίον παραθύρου
τινὸς τῆς αἰθούσης ἐκαθέσθη. Ἡ κεφαλὴ του ἀνε-
πάυετο εἰς τὰ γόνατά του, τὰ ὅποια οἱ βραχιόνες
του ἐκράτουν συνεσφιγμένα πρὸς τὸ στήθος αὐτοῦ.
Εἰς ἐντελὴ ἀκίνησιν βεβυθισμένος, ἐφαίνεται ἐξ ὀ-
λοκλήρου παραδεδωμένος εἰς τὸν ἀόριστον ἐκείνον
ῥευθασμὸν, ὅστις εἶνε τοσοῦτον παρὰ τοῖς ἀτόμοις
τῆς φυλῆς του προσφιλέως, καὶ ὅστις παρ' αὐτοῖς
ἐπέχει τόπον ἐλευθερίας· ἀλλ' ὅμως δι' ἀδιοράτου
κινήσεως, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνύψου τὸ μέτω-
πον, ὁ ὀφθαλμὸς του ἐβυθίζεται εἰς τὴν αἰθουσαν,
καὶ ἀκολούθως ἐταπεινοῦτο μελαγχολικώτερος καὶ
πλέον καρτερικὸς.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πατρὸς της, ἡ Ρόζα
εἶχεν ἀναλάβει τὴν διακοπείσαν μουσικὴν αὐτῆς.
Οὐδὲν φῶς ἔκαιεν εἰσέτι ἐν τῇ αἰθούσῃ. Μόνον δ'
ἡ ἀμυδρὰ καὶ γλυκεῖα τοῦ λυκόφωτος λάμψις ἐφώ-
τιζε τὴν νεάνιδα. Προσηλωμένον ἔχον τὸ βλέμμα
ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου οὗ ἡ ἀκτινοβολία λευ-
κότης διέλαμπεν ἐν τῷ σκότει, ὁ Εὐγένιος Ραυ-
μόνδος εἰσῆγε. Ἡ Ρόζα ἐπειράθη νὰ ψάλλῃ, ἀλλὰ
μετὰ τινὰς στροφάς, ἠσθάνθη ἐξασθενήσαν τὴν
φωνὴν της, καὶ ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ. Ἐπλησίασε
τότε εἰς τὸ παράθυρον. Ἦσμος ἦν ὁ ἀήρ, καὶ δι-
ηλωδὸς ἡ ὄψις· ἠδέως ἐξετείνετο ἡ νύξ ἐπὶ τῆς
πεδιάδος, οὐδεὶς δὲ θόρυβος ἐκ τοῦ μέρους τῶν
δασῶν ἠκούετο· ὁ χορὸς τῶν μαύρων εἶχε κατα-
παύσει, οὐδ' ἡ ἐσπερία αὐτῆ ἀὐρα ἐτόλμα νὰ δια-
ταράξῃ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην σιγὴν, διακοπτομένην
μόνον ὑπὸ τοῦ βόμβου τῶν ζιζυκίων καὶ τοῦ θορύ-
βου τοῦ πίπτοντος ὕδατος ἀπὸ τοῦ ἀρδανίου δού-
λου τινὸς, εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ στενοῦ κήπου
του ἀσχολουμένου.

Μελαγχολικὸν τι ὑπῆρχε ἐν τῇ ὀραϊότητι τῆς
σκηνῆς ἐκείνης, ἐξ οὗ ἡ Ρόζα ἠσθάνθη ἑαυτὴν συγ-
κινήσειαν.

— Πόσον ἦσυχά εἶναι τὰ πάντα τὴν ἐσπεραν
ταύτην! εἶπε μὲ τόσον φωνὴν ἀσθενῆ.

Αἱ λέξεις αὗται ἀνεκάλεσαν ἀπὸ τὰς σκέψεις
αὐτοῦ τὸν Εὐγένιον.

— Δὲν ἐπεθύμεις ἄρα, ἀπεκρίθη, νῆφθαι εἰς

τὸν ὀρίζοντα, καὶ μακρόθεν ἄσμα ποιμένικόν, ὡς
ἐν τῇ Βρετανίᾳ μας;

Ἡ Ρόζα ἐθορυβήθη εἰς τὴν ἐνθύμισιν ταύτην.

— Καὶ διατί, ἐπανελάθε λέγουσα, νὰ λυπηθῆ-
τις δι' ὅ,τι διὰ πάντος ἀπώλεσεν;

— Αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐγὼ πολλάκις εἶπον κατ'
ἐμαυτὸν, ἐξηκολούθησεν ὁ Εὐγένιος· εὐτυχεὶς ἐκεῖ-
νοι εἰς οὗς αἱ τοῦ μέλλοντος ὑποσχέσεις συγχωροῦν
τοῦ παρελθόντος τὴν λήθην· καὶ τοῦτο διὰ σε, κυ-
ρία μου, εἶνε εὐκόλον. Τὸ εὐτυχὲς πεπωμένον σου
εἶνε προσηλωμένον εἰς ταύτην τὴν νῆσον· μετ' οὐ
πολὺ εὐτυχῆς τις σύζυγος, τέκνα, θὰ ἐξελθίσουν
ἀπὸ τὴν καρδίαν σου τὴν ἀνάμνησιν τῆς δευτέρας
πατρίδος σου. . .

— Ὅχι, ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τοὺλάχιστον
ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐκεῖ ἠγάπησα, εἶπεν ἡ Ρόζα
διακόψασα αὐτὸν μετὰ ζωηρότητος.

— Καὶ φρονεῖς λοιπὸν ὅτι ὑπάρχουν διαθέσεις
τῆς ψυχῆς πάντων ἐπιζῶσαι;

— Τὸ φρονῶ, ἀπεκρίθη ἡ Ρόζα μετ' ἀσθεν-
στεράς ἢ πρὸ μικροῦ ἀποφάσεως, καὶ ἐρυθριώσα.

— Τότε, ἐπανελάθεν ἐκεῖνος μετὰ φωνῆς, τῆς
ἡ ελαφρὰ συγκίνησις ἀντέφασκεν πρὸς τὴν γαλήνην,
ἣν ἐπετηδύετο, τότε εἶναι λοιπὸν ἀξιοβρήνητος
ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον κατεπέτηγον καθῆκον προσκαλεῖ
μακρὰν ἐκείνης ἢ ἀγαπᾷ, καὶ ὅστις ἀναχωρεῖ μά-
λιστὰ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ἂν ἀγαπᾷται.

Ὁ Εὐγένιος ἐφάνη ὡς περιμένων ἀπάντησιν. Διὰ
τῆς ἐκφράσεώς του ὑψηνίστετο τάχα τι; Ἡ Ρόζα
τὸ ἠγνῶει μὲν, δὲν ἠδύνηθη ὅμως νὰ καταστείλῃ
προαίσθημά τι μυστηριώδες. Κακῶς ὑποκρύπτουσα
ὄθεν τὴν συγκίνησιν αὐτῆς ἀπεκρίθη.

— Ἀναμφιβόλως ἐκεῖνος περὶ οὗ λέγεις πρέπει
νὰ ὑποφέρει πολὺ· ἀλλὰ διὰ τί δὲν δοκιμάζει νὰ
μάθῃ ἂν ἀγαπᾷται;

Ὁραία ἦν ἡ Ρόζα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ
περιέργεια καὶ ἡ αἰδῶς, ἡ μεταξὺ τῆς ἐλπίδος καὶ
τοῦ φόβου πάλη, εἶχεν εἰσδύσει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τῆς τὸ ἀκαταμάχητον ἐκεῖνο καὶ παροδικὸν θελ-
γητρον, ὅπερ φαίνεται ὡς τῆς ψυχῆς ἀκτινοβολία.
Παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ, ὁ Εὐ-
γένιος ἠτοιμάζετο ἴσως νὰ εἴπῃ τὰ πάντα, ὅταν
κρότος μάλιστα καὶ ἦχος βημάτων ἠκούσθησαν.
Συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ αἰφνιδίου τούτου προ-
σκόμματος, ἔρριψε θλιβερὸν ἐπὶ τῆς Ρόζης βλέμ-
μα, λέγων αὐτῇ μὲ φωνὴν, τὴν ὁποίαν μάτην ἠ-
γωνίζετο νὰ καταστήσῃ ἡσυχον.

— Διότι ἡ τιμὴ τὸ ἀπαγορεύει εἰς αὐτόν!

Μόλις δὲ τῆς συνδιαλέξεως ταύτης πεισάσθη, ὁ
Ταμαριεὺς παρουσιάσθη ἔμπροσθεν τοῦ παραθύρου.

— Αὐθέντα, εἶπεν, οἱ ἵπποι εἶναι ἔτοιμοι καὶ
ἡ σελήνη ἀνατέλλει.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἶχε φθάσει ὁ Κ. Ραυμύερ-
τος. Ὁ Εὐγένιος Ραυμόνδος εἶχεν ἀναγκασθῆ ν' ἀ-
φήσῃ τὸν ἵππον του εἰς τὴν πόλιν· ἐπράκειτο λοι-
πὸν νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ ἵππους τοῦ μαρκεσίου, καὶ ὁ
Ταμαριεὺς εἶχεν ἐπιφορτισθῆ νὰ τοὺς ἐπαναγάγῃ. Ὁ

ἰδιοκτῆτης τῆς Γινεστέρας ἐφαίνετο εὐχαριστημέ-
νος ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως αὐτοῦ.

— Οἱ κύριοι οὗτοι, εἶπεν ἐννοῶν τοὺς μαύρους,
συγκαταλέγουσι εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δικαιωμάτων
τῶν καὶ τὸ τοῦ κοιμάσθαι, καὶ καθ' ὅλα τὰ φαι-
νόμενα αὐτῆν τὴν νύκτα δὲν θ' ἀπαιτήσουν ἄλλα.
Ταμαριεὺς, ὕπαγε τοὺς ἵππους εἰς τὴν ἐξωτερικὴν
θύραν τῆς εἰσόδου, καὶ ἡμεῖς θὰ ἔλθωμεν ἐκεῖ νὰ
σε εὐρωμεν. Ἄν ἐπιθυμῆς νὰ γράψῃς εἰς τὴν θείαν
σφύ, ἀκριβῆ μου Ρόζα, ὁ Κ. Ραυμόνδος θὰ ἔλθῃ
ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστολήν σου
καὶ ν' ἀποχαιρετήσῃ τοὺς φίλους του. Ὁ Σαιντ-Βά-
αστ δὲν ἐφθασεν εἰσέτι;

— Εἶναι, προσωρισμένον ἀπὸ χθες, ἀπεκρίθη ὁ
Εὐγένιος.

— Δὲν θὰ ἐλεγέ τις, βλέπων τὴν μελαγχολίαν σου
ὅτι πρόκειται νὰ ἐξωρισθῆς ἐπὶ ζωῆς; Πορεύεσαι
εἰς Γαλλίαν καὶ πολὺ ἐπεθύμουν νὰ ἦμαι εἰς τὴν
θῆσιν σου. Σπεύσωμεν λοιπὸν, εἶναι καιρὸς ν' ἀ-
ναχωρήσῃς. Σὺ, κόρη μου, ἐπίστρεψε εἰς τὴν αἰκίαν·
ὁ ἀήρ τῆς ἐσπέρας δὲν εἶναι καλὸς εἰς τὰ λεπτά
στήθη.

Αἱ λέξεις αὗται ἐλέγησαν μὲ τάνον φωνῆς ἀ-
πότομον ἅμα καὶ φιλικόν.

Ἡ Ρόζα ἐσπευσε νὰ ὑπακούσῃ, καὶ ὅταν ὁ Εὐγέ-
νιος ἠθέλησε νὰ τὴν ἴδῃ ἀκόμη μίαν φοράν πρὶν
τῆς ἀναχωρήσεώς του ἄφαντος εἶχε γίνει. Εἰσελ-
θούσα εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ τὴν κεφαλὴν ἐ-
χούσα πλήρη ἐκ τῶν συγκινήσεων, ἃς εἶχε γεν-
ῆσει ἐν αὐτῇ ἡ μετὰ τοῦ Εὐγενίου συνδιάλεξις
της, καὶ ἡ ἀπροσδόκητος ἀγγελία τῆς ἀναχωρή-
σεως αὐτοῦ, ἤρξατο νὰ ἀνεροπολῇ εἰς οὐρανὸν ἀ-
τενίζουσα. Ἀπὸ τὸν εἰς παρακείμενόν τι δένδρον
κεκρυμμένη, ἐκελάδει, ἀλλὰ δὲν τὴν ἤκουε· διότι
ἡ φωνή, ἡ γλυκύτερα ἐνταυτῷ καὶ θλιβερώτερα,
ἣτις ἀντήχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, τὴν ἐμπόδιζε νὰ
ἀκούῃ πᾶσαν ἄλλην φωνήν.

Ἐν τούτοις, ὁ Κ. Ραυμύερτος καὶ ὁ Εὐγένιος εἶ-
χον κινήσει πρὸς τὴν ἐξοδον, ὅταν δὲ μόνον εὐρέ-
θησαν, ὁ μαρκεσῖος ἔλαβε τὸν λόγον, καὶ.

— Μὴ θαυμάσῃς, φίλε μου, εἶπε πρὸς τὸν Εὐ-
γένιον, δι' ὅ,τι μέλλεις ν' ἀκούσῃς γρηθᾶσκω, φί-
λε μου. . . Μὴ μὲ διακόπτῃς. . . γνωρίζω τί δύ-
νασαι νὰ μοὶ εἴπῃς. . . Ἀληθέστατον εἶναι ὅτι
ἔχω ἰσχυρὰν τὴν κράσιν, ὅτι ὀλίγοι νέοι ὑπάρ-
χουν δυνάμενοι νὰ ἔλθωσι ἔμπρᾳς μου, διότι δὲν
φοβοῦμαι οὔτε τὸν κόπον, οὔτε τὴν ἐργασίαν· ἀλλ'
ὅμως πλησιάζω ἤδη τὸ ἐξικοστὸν, καὶ ὀφείλω νὰ
φροντίσω περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς θυγατρὸς μου. . .

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ὁ Εὐγένιος ἐδιπλασίασε
τὴν προσοχήν του.

— Γνωρίζεις τόσον καλῶς τὰς ἀποικίας, ὥστε
δὲν ἀγνοεῖς πόσον εἶναι δύσκολον νὰ διοικῇ τις,
προπάντων κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, τριακοσίου
μαύρους, ἑτοίμους πάντοτε εἰς ἀποστασίαν τοι-
οῦτον ἔργον ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις γυναικὸς.
Ὁδυνηρὰ πείρα μοὶ τὸ ἀπέδειξεν ἡμεῖς λογιζόμε-
θα οἱ δεσπότες, καὶ οἱ πραγματικῶς κύπτοντες

τὸν αὐχένα εἰμεθα ἡμεῖς. Ἡ πυρὸλόγησις, τὸ δηλα-
τῆριον ἀκαταπαύστως μᾶς ἀπειλοῦν. Ὡστε ἂν αἰ-
φνης ἀπέθνησκῃ, ἡ Ρόζα εἶναι δυνατόν ν' ἀντι-
σταθῇ εἰς τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὴν κινδύνους;

Ὁ Εὐγένιος ἐκύψε τὴν κεφαλὴν χωρὶς νὰ ἀπο-
κριθῇ.

— Ἐσκέφθην ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ ἡ
καλῆτέρα μερὶς τῆς περιουσίας μου κρυφίως ἐξηρ-
γυρώθη, καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς προκύψαν χρηματικὸν
τόσον ἔστειλα εἰς Γαλλίαν. Ὅταν ποτε εὐρὼ ἀγο-
ραστὴν διὰ τὴν Γινεστέραν, θὰ ἐπιχειρησθῶ ἅπαζ
ἀκόμη τὸ ταξίδιον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔκαμα ἄλ-
λοτε εἰς περιστάσεις πολὺ σκληρὰς, καὶ αἰτινες μοὺ
ὑπαγορεύουν σήμερον τὸ τίνι τρόπῳ ὀφείλω νὰ φερ-
θῶ. Ἐν Γαλλίᾳ, θὰ εὐρὼ διὰ τὴν θυγατέρα μου
σύζυγον ἄξιον αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν περιουσίαν καὶ
κατὰ τὴν γέννησιν· διότι ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν
ταύτην ἔχω ἰδέας. . . ἡ μαλλον προλήψεις, ἂν θέ-
λεις, ὥστε ἡ εὐγλωττία ὄλων τῶν ὑποτιθεμένων
νεωτεριστῶν μας δὲν θὰ μ' ἐμπλέξῃ εἰς τὰ δικτυὰ
των ποτέ.

Βλέπων ὅτι ὁ μαρκεσῖος δὲν εἶχεν ἀκόμη ρίψει
τὸ βλέμμα ἐπ' οὐδενός, καὶ ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ
γαμβροῦ του ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀποφασισθῆ, ὁ Εὐ-
γένιος ἠσθάνθη ἀνακουρίσιν τινα.

— Βλέπω ὅτι ἐπιδοκιμάζεις τὰ σχέδιά μου,
ἀλλ' ὅμως δὲν δύναμαι νὰ μὴν ὁμολογήσω ὅτι τὰ
χρήματά μου, παρακατατεθειμένα εἰς ζένας χεῖρας,
τρέχουν μέγαν κίνδυνον, ἂν τίμιος καὶ νομικῆς
ἄνθρωπος δὲν ἐπιφορτισθῇ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς
διαχειρίσεως αὐτῶν. Ὑπάγεις εἰς Γαλλίαν, Κ. Ραυ-
μόνδος, θέλεις νὰ ἦσαι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἡ μάλ-
λον ὁ φίλος οὗτος; Δὲν σοὶ ὀμιλεῖ ἔμπορος, σοὶ ὀ-
μιλεῖ πατήρ!

Ὁ Εὐγένιος ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν πρότασιν
ταύτην.

— Σοὶ εὐχαριστῶ, ἐξηκολούθησεν ὁ μαρκεσῖος,
διὰ τὴν βεβαιότητα τὴν ὁποίαν μοὶ παρέχεις. Εἰς
τὴν προσοχὴν ἐπίσκεψίν σου εἰς Γινεστέραν θὰ σοὶ
δώσω τὰς ὀδηγίας· ἔλθε νὰ μᾶς ἴδῃς ὅσον τάχιστα
μᾶς ὀφείλεις τὰς ἐν Ἀγίῳ Δομίγγῳ τελευταίας ἡμέ-
ρας σου.

Ἐνταῦθα ἀπεχωρίσθησαν συσφιγγόντες ἀμοιβαίως
τὴν δεξιάν.

Φθάσας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου τῆς Γινεῶς, ὁ
Εὐγένιος ἐπάθη ὅπως ῥίψῃ ἐν βλέμμα ἀκόμη ἐπὶ
τῆς διαμονῆς ἣν ἔφηνεν αἱ ἀκτίες τῆς σελήνης ἐ-
φώτιζον τὴν στέγην τῆς κατοικίας, καὶ ἀμυδρὸν ἐν
τῷ δωματίῳ τῆς Ρόζης ἔκαμε φῶς. Ὁ Εὐγένιος ἦν
τένισεν ἐπὶ στιγμήν εἰς τὴν λάμψιν ταύτην, ἐπει-
τα δὲ ἀπέστρεψε τὸ βλέμμα του ἀπ' αὐτῆς κατα-
στέλλον στεναγμόν. Ὁ Ταμαριεὺς κρατῶν ἐκ τοῦ
χαλινῷ δύο ἵππους περιέμενε τὸ σημεῖον τῆς ἀνα-
χωρήσεως εἶχεν ἀκολουθήσει τὸ βλέμμα τοῦ Εὐγε-
νίου, καὶ ἀνυπομονησίας κίνησις εἶχε διαστείλει
τὰ χεῖλη του. Μίαν στιγμήν ἔπειτα ἀμφότεροι ἐγέν-
οντο ἄφαντοι ἐν τῇ πρὸς τὴν πόλιν φερούσῃ ὁδῷ.
Ὀλίγα τινὲς λέξεις ἐξηγήσεως θὰ ἐπαρξέσων

πρός κατάληψιν τῆς κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην δια-
 γωγῆς τοῦ Εὐγένιου Ραυμόνδου. Τὸ ὄνομα ὅπερ
 ἔφερε δὲν ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ. Ὁ Εὐγένιος ἦν φυσικὸς
 υἱός. Ἀνατραφεὶς, μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δέκα ἐτῶν,
 ὑπὸ γέροντος ἱερῶς βρετανικῆς τινος ἐνορίας, εἰ-
 σῆλθεν ἀκολούθως εἰς σχολὴν τινα ῥητορικῆς εἰς Πα-
 ρισίους. Εἰσαγγελεῖς τις εἰς Σατελεὶ τὸν εἶχεν ἰδίῃ,
 καὶ ἐπλήρως τὴν διατροφήν του. Γενόμενος δικη-
 γόρος εἰς ἡλικίαν εικοσιπενταετῆ, ἤρχισε τὸ ἐπαγ-
 γελμά του ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ γέροντος δικα-
 νικοῦ, ὅστις τῷ ἐμαρτύρει μὲν μεγάλην φιλίαν, ἤρ-
 νεῖτο ὁμῶς πᾶσαν ἀπόκρισιν εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν
 οἰκογένειάν του ἐρωτήσεις τοῦ νέου. Μόνος ἐν τῷ
 κόσμῳ, ἄνευ τινὸς συγγενοῦς, ὁ Εὐγένιος κατέφυ-
 γεν εἰς τὴν σπουδὴν ὅπως ἐξ αὐτῆς ἀρύεται παρα-
 μυθίαν τινα εἰς τὰς θλίψεις του ἄλλ' ἤλθε στιγμὴ,
 καθ' ἣν ἡ παραμυθία αὐτῆ ἦν πλέον ἀνεπαρκῆς δι-
 αὐτόν. Πάντες, ὅσους περὶ αὐτὸν ἐβλεπε, συνέχον-
 το πρὸς τὴν ζωὴν διὰ δεσμῶν καὶ στοργῶν, ὧν
 αὐτὸς ἐστρεφεῖτο. Ἡ ὑποστήριξις τοῦ πλοῦτου καὶ
 τῆς εὐνοίας ἐπίσης τῷ ἔλειπον, ὥστε πᾶσα πρόο-
 δος ἐν τῷ κόσμῳ ἦν ἀδύνατος δι' αὐτόν. Ἀπεφάσι-
 σεν ὅθεν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα του. Ὁ προ-
 στάτης αὐτοῦ, σκερθεὶς χρόνον τινα ἐπὶ τῆς ὑπο-
 θέσεως ταύτης, τὸν ἄφησεν ἐλεύθερον νὰ ἐκπληρώ-
 σῃ τὸν σκοπὸν του. Ὁ Εὐγένιος λοιπὸν ἀνεχώρησε
 διὰ τὸν Ἅγιον Δομίγγον. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν οἱ ἄ-
 ποικοὶ τὸν ἐδέχθησαν μετὰ δυσπιστίας, ἀλλ' ὁμῶς
 μετ' οὐ πολὺ διὰ τῆς καλῆς του διαγωγῆς, κατέ-
 στη ὁ φίλος καὶ σύμβουλος τῶν ἐπισημοτέρων τῆς
 νήσου κατοίκων, προπάντων δὲ τοῦ Μαρκεσίου Ραμ-
 βέρτου, ὑπὲρ οὗ εἶχε κερδήσει σημαντικὴν τινα
 δίκην. Ἀπὸ δύο ἡδὴ ἐτῶν, ὁ Εὐγένιος Ραυμόνδος
 ἦν ἐγκαταστημένος εἰς Ἅγιον Δομίγγον, ὅταν ἡ
 θυγάτηρ τοῦ Κ. Ραμβέρτου ἐφθασεν ἐκ Γαλλίας.
 Ἠναγκασμένος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν, ὅπως ὑπο-
 δεχθῆ τὴν θυγατέρα του, ὁ μαρκέσιος ἐδέχθη νὰ
 καταλάβῃ διὰ μίαν ἐσπέραν παρὰ τῷ δικηγόρῳ του.
 Ἐν ταύτῃ λοιπὸν τῇ ταπεινῇ κατοικίᾳ διήλθεν ἡ
 Ῥόζα τὴν πρώτην μετὰ τὸν κάματον τοῦ διάπλου
 νύκτα τῆς, καὶ ἔκτοτε, ἡ κλίνη ἐφ' ἧς εἶχεν αὐτὴ
 ἀναπαυθῆ, τὰ ἐπιπλα, τὰ ὅποια εἶχε ψύσει, κατέ-
 στησαν διὰ τὸν Εὐγένιον ἀντικείμενα λατρείας. Ὁ-
 ταν δ' ἤρχετο εἰς τὴν Γινεστέραν, ὁ μαρκέσιος οὐ-
 δὲ κἄν φανταζόμενος ὅτι ἀγενῆς καὶ ἄσημος ἄν-
 θρωπος ὡς αὐτὸν, ἤθελε τολμήσῃ νὰ προσβλέψῃ τὴν
 θυγατέρα του, τὸν ἄφινε πολλάκις μετὰ τῆς Ῥόζας.
 Ἀμφότεροι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον εἶχον ἀνατραφῆ,
 ἀμφότεροι ἦσαν νέοι, πλήρεις εὐαισθησίας, καὶ τὰς
 αὐτὰς θλίψεις, καὶ τὰς αὐτὰς ἐδοκίμαζον ἐπιθυμίας.
 Ἐάν δ' ὁ Εὐγένιος τὴν ἐσπέραν ταύτην ἤδυνήθη ν'
 ἀποσιωπήσῃ τὴν ἐτοιμίαν νὰ τῷ διαφύγῃ ὁμολογίαν,
 τοῦτο προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι ἠθέλησε νὰ κρύψῃ ἐρω-
 τα, τὸν ὅποιον ἡ πενία καὶ τῆς γεννήσεώς του τὸ
 μυστήριον καθίστων ἀτελεσφόρητον. Ἀφίνων ἄρα
 νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία ἐκείνη χωρὶς νὰ γνωστο-
 ποιήσῃ τὰ αἰσθήματά του, παρητήετο πάσης ἐπι-
 θος τοῦ νὰ τ' ἀποκαλύψῃ ποτέ. Μετὰ δεκαπέντε ἡ-

μέρες ἄφινε τὴν νῆσον· ὁ εἰς τὸ Σατελεὶ εἰσαγγε-
 λεὺς τῷ ἐπέστελλε νὰ ὑπάγῃ τὸ ταχύτερον εἰς Γαλ-
 λίαν, ἂν ἤθελε νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως ὅπως μάθῃ μυσ-
 τήριόν τι, ἐξ' οὗ τὸ μέλλον αὐτοῦ ἐκρέματο. Ἐν
 ἔτος πρότερον ἤθελεν ἀναχωρῆσαι μετὰ χαρᾶς ἤδη
 ὁμῶς ἠσθάνετο ὅτι ἀφίνων τὸν Ἅγιον Δομίγγον,
 ἄφινεν ἐν αὐτῷ πᾶσαν εὐτυχίαν ἐλπίδα.
 Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διαχωρίζουσας τὴν
 Γινεστέραν ἀπὸ τῆς πόλεως ὁδοῦ, ὁ Εὐγένιος μετε-
 νόει καὶ ἐλυπεῖτο διὰ τὴν τόσον ἐντελῆ νίκην, ἣν
 εἶχε κερδίσει καθ' ἑαυτοῦ· τόσον δ' οἱ θλιβεροὶ δια-
 λογισμοὶ του κατεῖχον καὶ ἀπησχόλουν τὸ πνεῦμά
 του, ὥστε ἐθαύμασεν εὐρεθεὶς αἴφνης πρὸ τῆς θύ-
 ρας τῆς οἰκίας του.
 Ἄμα εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὁ Εὐγένιος,
 ἀντὶ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν κοιτῶνά του, ἠνοιξε μι-
 κράν τινα θύραν, φέρουσαν εἰς δωμάτιον, ἐν ᾧ κα-
 τεκλείετο πολλάκις εἰς διάστημα ὀλοκλήρων ὥρων.
 Τὸ δωμάτιον τοῦτο ἦν τὸ τῆς Ῥόζης. Οὐδὲν εἶχε
 παραλλαχθῆ ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς της. Ρίψας βλέμ-
 μα θλιβερόν ἐφ' ὄλων ἐκείνων τῶν ἀντικειμένων, τὰ
 ὅποια τῷ ἀνεκάλουν τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐρωτός του,
 διευθύνθη πρὸς τὴν κλίνην, καὶ διανοίγων τὰ πα-
 ραπετάσματα, προσήλωσε βλέμμα ἔνδακρυ καὶ μα-
 κρὸν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ὡτανεὶ φίλη κορυφὴ
 ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτοῦ.
 Μόλις ἤρχιζεν ἡδὴ νὰ ὑποφώσκῃ, ὅταν ὁ Ταμαρι-
 εὶ ἐπανήλθεν αὐθις εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου τῆς
 Γινέας. Ἐκεῖ ὑπὸ τὰ φύλλα κοκκοφοίνικος, ἀκίνη-
 τὸς τις μορφὴ διεκρίνετο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὴν σκιάν
 τῆς προῤῥίπτουσα. Οἱ ἵπποι ἐχρημέτισαν. Δεισι-
 δαίμων, ὡς ὄλοι οἱ μαῦροι, ὁ Ταμαριεὶ δὲν ἠδύ-
 νηθη νὰ μὴν ἐνθυμηθῇ τὰ φαντάσματα τῶν βασα-
 νισθέντων δούλων, οἵτινες ἔρχονται πᾶσαν νύκτα
 καὶ ῥίπτουσι μάγεια ἐπὶ τῶν χωρίων. Βλέπων τὸ
 φάντασμα διευθυνόμενον πρὸς αὐτόν, ὁ Ταμαριεὶ
 ἤρχισε νὰ σταυροκοπῆται. Τὴν αὐτὴν δὲ στιγμὴν
 ξηρὰ καὶ ἐρριτιδωμένη χεὶρ ἤρπασε τὸν χαλινὸν
 τοῦ ἵππου του, καὶ βαθέως ἀπὸ τοῦ λάρυγγος ἐξερ-
 χόμεναι ἐπροφέρθησαν αἱ λέξεις αὗται.
 — Ἀπὸ πότε ὁ υἱὸς δὲν ἀναγνωρίζει πλέον τὴν
 μητέρα;
 Ἡ οὕτω λαλοῦσα ἦν μαῦρη τις, γραῖα καὶ ἰσχνή.
 Ἡ λευκόφαις κόμη τῆς ἐξήρχετο κατὰ μακροῦς
 βοστρύχους τοῦ κατεσχισμένου κεφαλοδέσμου τῆς,
 καὶ ἐπανεπίπτεν ἐπὶ τῶν γυμνῶν αὐτῆς ὤμων. Ἐ-
 σθῆς με κλαδί ερυθρὰ κατήρχετο ἐπὶ τῶν καθη-
 μαγμένων ἐκ τῶν ἀκανθῶν τοῦ δάσους ποδῶν τῆς,
 καὶ εἰς τὴν χεὶρά της ἐκράτει μακρὸν ἰνδοκάλαμον·
 ἡ ἀθλιότης τέλος καὶ ἡ ἐξασθένσις ἀνεγινώσκον-
 το ἐπὶ τῶν κατίσχνων αὐτῆς χαρακτήρων. Ὅλη
 αὐτῆς ἡ ἐνεργητικότης εἶχε καταφύγει εἰς τοὺς
 ὀφθαλμούς της, οἵτινες ἐλαμπὸν λάμψιν παράδο-
 ξον· ἐν τῇ νήσῳ ἦν γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ Γρηῶ
 Λουίζα. Οἱ συμπατριῶταί της τῇ ἀπέδιδον βαθὺ
 σέβας. Καὶ οἱ λευκοὶ δὲ αὐτοὶ πολλάκις προσέφου-
 ρον εἰς αὐτὴν, πρὸς ἱσασιν πληγῶν, πρὸ πάντων δὲ
 δηγμάτων ὄφους.

Ἀναγνωρίζας τὴν προσδύτιδα ταύτην, ἐπέβλεψε
 πάραυτα ὁ Ταμαριεὶ.
 — Διατί, τῇ εἶπεν, ἡ μήτηρ μου δὲν ἔρχεται
 ἀ ἴδη τὸν υἱὸν της εἰς τὴν καλύβην του, ἀντὶ νὰ
 νὸν περιμένῃ τὴν νύκτα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μεγάλου
 τρόμου;
 δ — Ὁ δρόμος ἀπὸ τοῦ Μόρνου εἰς τὴν Γινεστέ-
 ραν εἶναι μακρὸς, καὶ ἡ καυμένη ἡ Λουίζα δὲν εἶναι
 πλέον τόσον δυνατὴ ὥστε νὰ ὑποφέρῃ τὸν καύσωνα
 τοῦ ἡλίου.
 Ὁ Ταμαριεὶ ἐπανελάβε τότε τὴν πορείαν του
 μετ' ἐκείνης ἣν ἀπεκάλει μητέρα του, καὶ μετὰ ἐν
 τέταρτον ὥρας αἱ ὕλακαὶ κυνὸς ἀνήγγειλαν τὴν
 ἀφίξιν αὐτῶν εἰς τὸ χωρίδιον.
 Πρώτην ταύτην φορὰν μετὰ τριῶν μηνῶν ἀπου-
 σίαν ἡ γραῖα Λουίζα παρουσιάζετο εἰς Γινεστέραν,
 ὅπου, ἄλλοτε, ἤρχετο τακτικῶς καθε εἰδομάδα. Ἡ
 Ῥόζα, ἥτις ἠγάπα πολὺ τοὺς μύθους τῆς μαῦρης,
 εἶχε ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ταμαριεὶ πληροφορίας περὶ
 τῶν αἰτίων τῆς μακρᾶς ταύτης ἀπουσίας, ἀλλ' οὐ-
 τος δὲν εἶχε δυνήθῃ ν' ἀποκριθῇ εἰς αὐτήν. Ἡ ἀπο-
 μάκρυνσις τῆς Λουίζας τῷ ἦτο σκληροτέρα πάντος
 ἄλλου, διότι τὴν ἠγάπα μετὰ φιλοστοργίας πραγ-
 ματικῆς. Συχνότατα, ἡ Λουίζα τῷ εἶχε διηγηθῆ
 ὅτι ἐπὶ τοῦ πλοίου ὅπερ τοὺς εἶχεν ἀπάσει ἀπὸ
 τὴν πατρίδα των, ἡ μήτηρ του εἶχεν ἀποθάνει ἐκ
 θλίψεως· ὅτι αὐτὸς, πτωχὸν παιδίον, εἶχεν ἀπο-
 σπασθῆ τοῦ μητρικοῦ κόλπου, ὡς δένδρου ξηραν-
 θέτος καρπός, καὶ ὅτι τότε αὐτὴ τὸν εἶχε κάμει
 ὁμογάλακτον τῆς θυγατρὸς της, ἥτις κατέστη ἡ
 ὠραιότερα τῶν δούλων τῆς Γινεστέρας, καὶ τῆς
 ὁποίας τὸ πτώμα εἶρον εἰς τὸ βάθος χειμάρρου
 τινὸς κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου τοῦ Κ. Ραμ-
 βέρτου. Ἡ σκληρὰ αὐτῆ στέρησις ἠύξησε τὴν προ-
 σήλωσιν τοῦ Ταμαριεὶ εἰς τὴν θετὴν αὐτοῦ μη-
 τέρα, ἥτις ἔμεινε ὡς παράφρων ἐκ θλίψεως εἰς
 διάστημα πολλῶν ἐτῶν. Ὁ Κ. Ραμβέρτος ἐξ οὗ-
 κτου πάντας ἐκπλήξαντος, τὴν ἄφησεν ἐλεύθεραν
 νὰ ζῆ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ. Ἡ Λουίζα ἐξελέξατο
 τὸν νομαδικὸν βίον, περιφερομένη ἀπὸ χωρίου εἰς
 χωρίον καὶ κλαίονσα τὴν θυγατέρα της πάντοτε.
 Ὁ Ταμαριεὶ δὲν εἶχε δυνήθῃ νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ
 ἐν τῇ καρδίᾳ της. Ἡδὴ πρὸ πάντων, βλέπων τις
 τὴν προσπάθειαν μετ' ἧς ἐπέεχε τὸ ἀπὸ τοὺς πό-
 δας τῆς προσδύτιδος βέρον αἶμα, τὴν ἐπιμέλειαν
 μετ' ἧς ἀνεῖου τὰ ξηρὰ τῆς κλίνης της φύλλα,
 θὰ ἔλεγεν ὅτι ὁ ζῆλος του ἦν υἱοῦ ἀληθοῦς ζῆλος.
 Ὅλος εἰς τὰς προαισθήσεις αὐτοῦ βεβουθισμένος, ὁ
 Ταμαριεὶ δὲν παρετήρησεν ὅτι τοῦ ἔπεσε περιτρα-
 χυλίον τι ἐκ μετὰξὺς κυανῆς ἐπιμελῶς ἐν τῷ κόλ-
 πῳ του κεκρυμμένον. Σκληρὰς χαρᾶς ἀστραπὴ ἐπέ-
 λαμψε τότε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της Λουίζας ἤρ-
 πασεν ἀμέσως τὸ μανδῆλιον, ἐνατενίσασα τὸν Τα-
 μαριεὶ θριαμβευτικῶς. Οὗτος ἐξέπεμψεν ἀπελλι-
 σίας κραυγὴν καὶ ἄρμησε πρὸς τὴν Λουίζαν ὅπως
 τῆς ἀφαιρέσῃ τὸ περιτραχύλιον, ὅπερ ἐκίνει ὑπὲρ
 τὴν κεφαλὴν της ὡς τρόπιον· ἡ γραῖα τὸν ἀπώ-
 θεσε διὰ κινήματος ἐξουσίας. Οἱ δάκτυλοι τοῦ

μαῦρου σπασμῶδικῶς συνεστάλησαν· ἀλλὰ κατε-
 νάσας πάραυτα τὴν ὀργὴν του, περιέμεινε ἐν σι-
 ωπῇ νὰ λαλήσῃ ἡ γραῖα.
 — Νὰ φέρω τὸ μανδῆλιον τοῦτο εἰς τὴν Νέριναν
 καὶ νὰ τὴν ζητήσω τὸ ἐδικόν της εἰς ἀνταλλαγὴν;
 εἶπε τέλος ἡ Λουίζα με τόνον φωνῆς, οὐ ἡ γλυκύ-
 της ὑπέκρυπτε σκληρὰν εἰρωνείαν.
 — Ναι, ἀπεκρίθη τραυλίζων ὁ Ταμαριεὶ, δι'
 αὐτὴν τὰ ἀγόρασα καὶ ἐγώ.
 — Ὁ υἱὸς μου ἔμαθε λοιπὸν νὰ ψεύδεται ἀφ'
 ὅτου ἔχω νὰ τὸν ἰδῶ; Οἱ ἔμποροι οἵτινες πηγαί-
 νουν εἰς τὴν ἐξοχὴν ἠξέουρον καλῶς ὅτι οἱ μαῦροι
 εἶναι ἀρκετὰ πτωχοὶ καὶ δὲν ἀγοράζουν τοιαῦτα
 μεταξῶτα μανδῆλια. Ἀλλὰ παρατήρησε τὰς πτω-
 χὰς ταύτας. Θὰ θελήσῃ τάχα ἡ Νέρινα νὰ φορέσῃ
 στολισμὸν, τὸν ὅποιον ἄλλη ἡδὴ ἐφόρεσεν;
 Ὁ Ταμαριεὶ παρετήρησε χωρὶς ν' ἀποκριθῇ τὸ
 τετριμμένον μανδῆλιον.
 — Ὁ υἱὸς μου, ἐπανελάβε ἡ γραῖα, δὲν φο-
 βεῖται τὴν μάστιγα τοῦ οἰκονόμου ἀν τὸ μανδῆ-
 λιον τοῦτο εὔρεθῇ εἰς τὰς χεῖράς του;
 Αἱ φλέβες τοῦ μαῦρου ἐξωγκώθησαν, ὁ βραχίον
 του ἐκινήθη σπασμῶδικῶς, καὶ τὸ μέτωπόν του
 ἀνωρθώθη ὑπερηράνως.
 — Πρὸς τί λοιπὸν τὸ μανδῆλιον τοῦτο; ἐξη-
 κολούθησεν ἡ γραῖα, εὐχαριστηθεῖσα διὰ τὸ ἀπο-
 τέλεσμα, τὸ ὅποιον εἶχε παράξει ἡ Νέρινα περι-
 γελᾷ, ὡς ὄλαι αἱ ἄλλαι, τὸν Ταμαριεὶ. Ἄν, λέγει,
 κἄνεν πῦρ δὲν ἀνάπτεται δι' αὐτὸν ἐπὶ τῶν λόφων,
 ἂν δὲν ὑπάγῃ πλέον εἰς τοὺς χορούς, τοῦτο προέρ-
 χεται ἐκ τοῦ ὅτι προτιμᾷ τὸν ἐλεφαντόδοντα ἀπὸ
 τὸν ἔβεννον, τὴν λευκὴν ἀπὸ τὴν μαῦρην.
 Ἡ γραῖα ἐστάθη ὅπως ἴδη κατὰ πόσον ἐπέτυχε
 τοῦ σκοποῦ της. Φοιτικῶς ὀδυνηρὰ διεκίνησε τὸ
 σῶμα τοῦ Ταμαριεὶ.
 — Τί μέλει τὸν υἱὸν σου, ἀπεκρίθη, ἂν ἡ Νέ-
 ρινα ἀποποιεῖται τὰ δῶρά του; Ὁ Ταμαριεὶ θέλει
 νὰ ζῆσῃ μόνος· εἶναι καθὼς τὸ δένδρον ὑπὸ τὸ ὁ-
 ποῖον οὔτε ἡ γλῶσση, οὔτε τὰ ἄνθη δύνανται νὰ αὐ-
 ζήσουν.
 — Ὁ υἱὸς μου δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν, ἀνέκρα-
 ξεν ἡ μαῦρη, ἀτενίσασα τὸ φλογερὸν βλέμμα της
 ἐπὶ τοῦ βλέμματος τοῦ Ταμαριεὶ· γνωρίζω ἐν λευ-
 κὸν ἄνθος, τὸ ὅποιον ὁ υἱὸς μου θὰ ἐπέθῃμει νὰ ἰδῇ
 αὐξάνον ὑπὸ τὴν σκιάν του.
 Ἡ καρδιά τοῦ μαῦρου ἐσκήρτησε βιαίως.
 — Τὸ ἄνθος περὶ τοῦ ὁποίου λαλεῖ ἡ μήτηρ μου
 θὰ ἐμαρτάνετο ὑπὸ τὸ ἐπισκίασμα του, τῇ εἶπε
 θλιβερῶς ὁ Ταμαριεὶ· κανένα δὲν ἀγαπᾷ· εἶναι
 δούλος, καὶ δὲν χρεωστῆται, παρὰ νὰ ὑπακούῃ.
 — Συχνά, ἐπανελάβε λέγουσα ἡ γραῖα δούσα
 γλυκῆ καὶ ἀρμονικὸν τονισμὸν εἰς τὴν φωνὴν της,
 εἶδον τὸ ἐσπέρας, εἰς τὰς ἀκρας τῶν δασῶν, χεῖ-
 ρας λευκὰς λυούσας κόμην ὡς ἔβεννον. Διατί δά-
 κτυλοι μαῦροι νὰ μὴν ἐγγίζουσι βοστρύχους ξαν-
 θούς; Πολὺς καιρὸς δὲν θὰ παρέλθῃ, ἐξηκολούθη-
 σεν αὐτὴ με τόνον φωνῆς ἐπίσημον, καὶ αἱ γυναῖ-
 κες καὶ αἱ θυγατέρες τῶν λευκῶν θὰ πείσων εἰς

— Ο διαγγελεύς εξήγαγε τὸ κόλπου του γράμματι καὶ τὸ ἐνεχείρησεν εἰς τὸν Φρεδερίκον. Περιεῖχε τὰς ἐξῆς λέξεις.

« Ἡ Λουκίλη δὲν ζῆ πλέον. Ἐλθετε νὰ ζωγραφίσετε τὴν εἰκόνα τῆς Ἡ μήτηρ αὐτῆς σὰς παρακαλεῖ.

Ὁ Ἰατρός Βικέντιος ».

Ὁ Φρεδερίκος ἔσπευσε νὰ λάβῃ τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ ἠκολούθησε τὸν ὑπρέτην.

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινή. Μετὰ μιᾶς ὥρας δρόμον, οἱ ἵπποι ἐστάθησαν πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ πύργου. Ὅτε ὁ Φρεδερίκος εἰσῆλθεν, ἡ αὐλὴ ἐπληροῦτο θορύβου. Οἱ ὑπηρεταὶ ὡς σκιαὶ σπεύδουσαι, ὑπήγαινον, ἤρχοντο, διεσταυροῦντο εἰς ἕκαστον βῆμα. Τέθριππον ταχυδρομικὸν ὄχημα, περιέμενον ἑτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ. Ἐένος τι, ἔχων σοδάρην καὶ περίλυπον τὴν φυσιογνωμίαν, διελέγετο μετὰ τοῦ ἱατροῦ ἦτο ὁ ἐπ' ἀνδρὶ ἀδελφὸς τῆς Κ. Μονσαβραί.

— Ὁφελήθητε ἀπὸ τὴν λειποθυμίαν τῆς, ἔλεγεν ὁ Ἰατρός, ἐπάρετέ τιν ἀνευ βραδύτητος πρὶν ἐπαναλάβῃ τὰς αἰσθήσεις τῆς. Ἐάν ἰδῆ πάλιν τὴν θυγατέραν τῆς νεκρᾶν, δὲν ἀσφαλίζω τὴν ζωὴν τῆς.

Στιγμὰς τινὰς ἔπειτα ὁ Κ. Μονσαβραί ἀπέθετε ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τῆς ἀμάξης τὴν νύμφην τοῦ λειποθυμημένην. Ἐκάθησε καὶ αὐτὸς πλησίον τοῦ καὶ τὸ ὄχημα ἀνεχώρησε.

Ὁ Φρεδερίκος εἰσῆλθεν.

Ὁ θάλαμος ἐφωτίζετο ὑπὸ δύο μόνον λαμπάδων, αἵτινες ἔκαιον εἰς τὸ προσκεφάλαιον τῆς νεκρᾶς. Ὁ ἐφημέριος γονυκλινῆς ἀνεγίνωσκε, ταπεινῆ τῇ

φωνῇ, τὰς νεκροσίμους εὐχὰς. Ἡ παρθένος λευχεύμων καὶ φέρουσα στέφανον ἐκ λευκῶν ῥόδων, ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, ἐτι πλέον περικαλλῆς παρ' ὅτι ἦν ζῶσα, ὠραία ἐξ οὐρανίας καλλονῆς. Ὁ θάνατος ἔφερεν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ἐκείνων χεῖλέων μειδιάμα ἀγγέλων, ἔλεγες δὲ, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀνιπταμένη, ἀφήκεν ἐπὶ τοῦ ὄχρου προσώπου τῆς ἀπαύγασμά τι τῶν οὐρανῶν.

Ὁ Φρεδερίκος ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του ὑπὸ πιέσεως ἀνεκφράστου κυριευμένην. Ἐγονυπέτησε καὶ προσευχήθη. Ἐπειτα ἔλαβε τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ ἤρχισε νὰ ζωγραφῇ. Ἀλλὰ μόλις τὸ ἥμισυ τοῦ ἔργου τοῦ ἐξτέλεσε καὶ ἠναγκάσθη νὰ τὸ διακόψῃ. Ἡ γραφὴς ἔτρεμεν εἰς τὰς χεῖράς του, ἰδρῶς ψυχρὸς κατέβρεχε τοὺς κροτάφους του. Ὡς ὅλοι οἱ ἐπὶ νεκρῶν ἀγρυπνοῦντες, καὶ αὐτὸς κατείχετο ὑπὸ φρεναπάτης παραδόξου. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε τὴν Λουκίλην ὑπεγείρουσαν τὰς βλεφαρίδας τῆς, διανοίγουσαν τὰ χεῖλη τῆς, ἐκτείνουσαν τὴν χεῖρα αὐτῆς. Καὶ ἄλλατε μὲν προσεῖχε μετ' ἀνησυχίας εἰς τὰ φαινόμενα ταῦτα κινήματα, ἔτεινε τὸ οὖς ὡς ν' ἀκούσῃ τὴν κραυγὴν τῆς νεκρᾶς· ἄλλοτε δὲ ἐπάσχισε νὰ διασκεδάσῃ τὰ ὄραματα ταῦτα, βλέπων τὸν ἱερέα προσηλωμένον πάντοτε πρὸ τοῦ ἐσταυρωμένου, καὶ ἡ ὄψις τοῦ εὐσεβοῦς γέροντος τὸν καθησύχαζεν. Ἀλλὰ ἤλθε στιγμὴ, καθ' ἣν μὴ ἀντέχων πλέον, ὁ Φρεδερίκος ἠγέρθη, ὡς θέλων νὰ φύγῃ τὸν ἄεγγον τῶν στοχασμῶν του. Ἦνοιξε τὸ παράθυρον, περιεπάτησεν εἰς τὸν ἐξώστην καὶ

ὁ ψυχρὸς ἀὴρ τῆς νυκτὸς κατεπράυνε τὴν ἐξαψίν τῆς φαντασίας του.

Ἐπανελάβε τὴν γραφίδα του, καὶ κεκλιμένος ἐπὶ τοῦ ἔργου του, ἀφοῦ δεκάκις εἶχεν ἀπαλείψει τὰς γραμμὰς τῶν χεῖλέων, τὰ ὅποια δὲν ἐπετύγχανεν, τελευταῖον ἐνόμισεν ὅτι εἶχον ἄριστα, καὶ ὅπως βεβαιωθῆ, ἤρε τὰ ὄμματά του ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου...

Ἐπηγωνισμένη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, γαληνιαία καὶ ἤρεμος ὡς κοράσιον ἐγειρόμενον τὸ πρῶτὸ μετὰ νύκτα ἠδυνεῖρα, ἡ Λουκίλη ἐθεώρει αὐτὸν μετ' ἤθους περιεργείας.

— Ἡ μήτηρ μου; ποῦ εἶναι ἡ μήτηρ μου; εἶπε μετὰ φωνῆς παιδός.

Καὶ, ὁμοίᾳ τῷ ἄνθει, τῷ κλίνοντι ὑπὸ τὸ ὕδωρ τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὅποιον ἐδίψει ὁ κάλυξ αὐτοῦ, ἐπανεπέσεν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς τῆς.

Ε΄.

Βεθυτισμένος εἰς τὴν προσευχὴν του, ὁ ἐφημέριος δὲν εἶχε ποσῶς ἀκούσει τὴν φωνὴν τῆς Λουκίλης. Ἀλλὰ κραυγὴ τοῦ Φρεδερίκου ἐξήγαγεν αὐτὸν τῆς εὐσεβοῦς προσηλώσεώς του, ἔτρεξε λοιπὸν πρὸς τὴν κλίνην τῆς κόρης!

— Ζῆ! ἐκραύασεν ὁ Φρεδερίκος πεσὼν εἰς τὸν τράχηλόν του, ζῆ, μοῦ ὠμίλησε!

Καὶ δραμαῖος ἐξῆλθε πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἱατροῦ Βικεντίου.

Δὲν ἐπεριπάτησε, ἐπέτα μᾶλλον. Φθὰς δὲ εἰς τὸν πρὸς τὸν ὄρον του, ἤνοιξε τὸ δρύφακτον, διήλθε τὸν κῆπον, ἀνέβη τὴν κλίμακα ἀπνευστὶ, καὶ ὀρμήσας εἰς τὸ δωμάτιον, ἔνθα ὁ ἱατρός, κατεχόμενος ὑπὸ τῶν σφοδρῶν συγκινήσεων, τὰς ὁποίας εἶχεν αἰσθανθῆ, ἐγρηγόρει ἀκόμη, καὶ τοι' ἡ ὥρα ἦν ἤδη προκεχωρημένη.

— Ἐλα, ἱατρέ μου, ἐφώνησε, ζῆ ἐκείνη, ἀναπνεύει· μὴ χάνης καιρὸν, ἔλα πρὸς βοήθειάν τῆς. Καὶ ταῦτα λέγων ἐζήτηε νὰ τὸν σύρῃ ἔξω τοῦ δωματος;

Ὁ ἱατρός τὸν ἐκύτταξε μὲ θαυμασμὸν μετέχον τὰ τινος φόβου, καὶ ἠρώτα ἑαυτὸν ἂν ὁ Φρεδερίκος εἶχε χάσει τὰς φρένας του.

— Ἀλλὰ, ἐπανελάβε λέγων μὲ ζέσιν ὁ Φρεδερίκος, δὲν μ' ἐνόησες; Ἀναπνεύει, σοὶ λέγω, μοῦ ὠμίλησε! Ἐλα, δι' ἀγάπην Θεοῦ, τί περιμένεις; ἔλα. Καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν τὸν ἔσυρε.

Ὁ ἱατρός τὸν ἠκολούθει μὲ μεγάλην δυσκολίαν, καὶ ἀκόμη ἀμφίβαλλε. Εἰσελθὼν ὁμοῦ εἰς τὸν πύργον, ἐβεβαιώθει ὅτι ὁ Φρεδερίκος τοῦ εἶχεν εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν. Εἰς τοὺς προδῶμους, εἰς ὅλα τὰ πατώματα, παντοῦ, τίποτε ἄλλο δὲν ἠκούετο παρά μία φωνὴ — ἡ Λουκίλη δὲν ἀπέθανε! Τρέμων εἰσῆλθεν ὁ ἱατρός εἰς τὸν θάλαμον τῆς νεάνιδος. Ἡ Λουκίλη ἦτο μὲν πάντοτε ἐξηλωμένη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, ἀλλ' ὁμοῦ αἱ παρειαὶ τῆς εἶχον ἀναλάθει τὴν χροιάν τῆς ζωῆς. Ἡ τροφὸς τῆς, καθη-

μένη πλησίον τῆς, ἠχροάζετο καὶ ἀνέπνεε τὴν πνοήν, ἥτις ἐξήρχετο ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς. Ὁ ἐφημέριος, γονυπετῆς εἶχε διακόψει τὴν νεκρικὴν προσευχὴν, διὰ νὰ ἀποπέμψῃ ὕμνον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ ἱατρός ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς κόρης, καὶ δάκρυα χαρᾶς κατέρρέυσαν ἀπὸ τῶν ὀμμάτων του.

— Ναι, ὦ Θεέ μου, ἐφώνησε, ζῆ!

Ἡ Λουκίλη ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, ἤνοιξεν ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ φέρουσα αὐτοὺς ἀλλοδιὰ δόχως ἀπὸ τοῦ ἱατροῦ εἰς τὸν ἐφημέριον.

— Ἄ! σεῖς εἶσθε, φίλοι μου, τοὺς εἶπε μὲ φωνὴν γλυκεῖαν καὶ προσπνῆ.

Ἡ κρίσις ἡ ὅποια ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὸν θάνατον, τὴν ἔσωσε· ὁ πέπλος ὅστις διεχώριζε τὸ λογικὸν τῆς ἀπὸ τοῦ κόσμου τῶν ζώντων εἶχε διαρραγῆ.

Ἐξαντληθεῖσα ὁμοῦ ἀπὸ τὸν βραχὺν τοῦτον ἀγῶνα, ἡ Λουκίλη ἐπανεπέσεν πάλιν εἰς τὴν κλίνην τῆς.

— Ποῦ εἶναι ἡ Κ. Μονσαβραί; ἠρώτησεν ὁ Φρεδερίκος· ποῦ τὴν ἔφερεν ὁ ἀνδράδελφός τῆς; Πρέπει νὰ στείλωμεν νὰ τὴν εἰδοποιήσωμεν περὶ τοῦ εὐτυχοῦς τούτου περιστατικοῦ.

Ἄλλ' ὁ ἱατρός, λαβὼν αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς, τὸν ἔφερε πλησίον ἐνὸς παραθύρου· ὁ ἐφημέριος τοὺς ἠκολούθησε.

— Ἐσώθη, εἶπεν ὁ ἱατρός σιγαλὰ, ἐσώθη, τὸ πιστεύω, τὸ ἐλπίζω, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἐγγυώμαι περὶ τούτου. Νὰ στείλωμεν νὰ τὴν εἰδοποιήσωμεν! Ἐσκέφθησθε καλῶς τὸ πρᾶγμα; Καὶ ἂν ὁ Θεὸς ἤθελε καλέσει τὴν Λουκίλην, ἡ Κ. Μονσαβραί ἀπώλυε τὴν κόρην τῆς δῖς. Πρὶν τῆς μνησώμεν περὶ τούτου, ἂς περιμείνωμεν νὰ γίνῃ τελεία ἡ νεκρανάστασις αὐτῆ. Ἄς φαισθῶμεν τῆς μητρικῆς καρδίας, καὶ ἂς μὴν τῆς δώσωμεν τόσον γρήγορα χαρὰν, ἡ ὅποια ἠμπορεῖ νὰ τελειώσῃ διὰ τῆς ἀπελπισίας.

Ὁ Φρεδερίκος καὶ ὁ ἐφημέριος ἐσυμφώνησαν μὲ τὴν γνώμην ταύτην. Καὶ πραγματικῶς μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἡ ἱάσις τῆς Λουκίλης ἦτο βεβαία. Τὸ λογικὸν εἶχεν ἐπανεέλθει μετὰ τῆς ὑγείας· ἡ κρίσις εἶχε συντρίψει τὰ δεσμά τῆς, ἡ διάνοια εἶχεν εὑρεῖ ἐξόδον, καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀμφιβολία. Ἐνῶ λοιπὸν ὁ ἀγγελιαφόρος ἦν ἑτοιμὸς νὰ κινήσῃ, ἔλαβαν ἀπὸ τὸν ὑποκόμητα Μονσαβραί ἐπιστολὴν τινα εἰς τὸν πύργον δηλοποιοῦσαν, ὅτι ἔφερε τὴν νύμφην του εἰς Ἰταλίαν. Χωρὶς βραδύτητα λοιπὸν, ὁ ἱατρός ἔγραψε συγχρόνως εἰς Ῥώμην, εἰς Νεάπολιν καὶ εἰς Φλωρεντίαν, καὶ δὲν ἀμφίβαλλε ποσῶς ὅτι ἡ Κ. Μονσαβραί ἤθελεν ἐπιστρέφει περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνός.

ΣΤ΄.

Ἡ ἀνάρρωσις τῆς Λουκίλης ἐχώρει γιγνντιαῖς βήμασι. Καθόσον δὲ αἱ δυνάμεις τῆς ἀνεγεννῶντο, τοσοῦτον καὶ τὸ λογικὸν ἠύξανε. Ὡς γῆ ἀγνῆ καὶ παρθένος, τὴν ὁποίαν ποτὲ ἐργαλεῖον καλλιτεργείας δὲν ἐξησθῆνησε, παρήγαγεν ἀκόπως καὶ ἐν ἀφθ-

νία καρπούς εκπλήττοντας τήν δρασιν. Ο εφημέριος, ο ιατρός και ο Φρεδερίκος δὲν τήν ἄφιναν μόνην οὐδὲ στιγμὴν ἀμιλλῶντο τίς νά τήν περιποιηθῆ μετὰ πλειότερας προθυμίας καὶ ζήσεως, τίς πλειότερον ἢ ἀγρυπνήσῃ ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐσυγκινεῖσο βλέπων τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἄνδρας ἐπαγρυπνοῦντας ἐπὶ τῆς νέας ἐκείνης κόρης, με ἐπιμέλειαν καὶ τρυφερότητα μητρικὴν. Ἐκαστος τῶν τριῶν τούτων πιστῶν φυλάκων ἐλάμβανε τὸ μέρος του, κατὰ τὴν ἐπιστήμην του, ἐπὶ τῆς θαυματουργοῦ ταύτης νεκρναστάσεως. Ἐν τοσούτῳ, καίτοι ἤδη ἤγγιζεν ὁ χειμῶν, ἀκτίνες τινες μολοντοῦτο τοῦ ἡλίου ἐχρῶσαν ἐτι τὴν πεδιάδα καὶ τοὺς λόφους τοὺς περὶ αὐτήν. Ο ἰατρός ἐξήγει εἰς τὴν νέαν κόρην τὴν φύσιν, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἀκόμη διῶδει ἡ ὀπισθεν πυκνῆς νεφέλης. Ἐκαστος περίπατος, καὶ τι ἐδιδάσκετο, καὶ τι ἀπεκαλύπτετο εἰς αὐτήν. Βράχος τις, φυτόν τι, διάργυρος τις πηγὴ παρῆχον αὐτῷ εὐκαιρίαν νά ζωπηρῇ καὶ ἀναπτύσῃ τὸ πνεῦμα τῆς νέας συντρόφου του. Τότε ὁ ἱερεὺς, μάρτυς τῆς θαυματουργοῦ ἀναπτύξεως τῆς παιδικῆς ταύτης ψυχῆς, ἐδείκνυε αὐτῇ τὸν δάκτυλον τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ κτίσει. Κατόπιν ἤρχετο ἡ σειρά τοῦ Φρεδερίκου, καὶ τὸ μέρος του, καὶ τοι μετριώτερον κατ' ἐπιφάνειαν, δὲν ἦτον ὀλιγώτερον μέγα καὶ σπουδαῖον διὰ τῆς χάριτός του, τῆς νεότητός του, τῆς φιλοστόργου προθυμίας, διὰ τῆς ὅλως ἀδελφικῆς συμπαθείας τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς τὴν ὠραίαν κόρην, συμμετείχε κατὰ μέγαν λόγον τοῦ ἔργου τῶν δύο ἀδελφῶν, καὶ πιστεύω μάλιστα ὅτι μόνη ἡ παρουσία του ἦτον εὐγλωττοτέρα ὄλων τῶν ὀμιλιῶν τοῦ ἀγαθοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ εφημέριου. Ἄν ἐβράδυνε νά ἔλθῃ, περὶ τῆς τότε ἐφάνετο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Λουκίλης ἀνησυχία. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸν ἐβλεπε πλέον, ἀφοῦ ἤκουε τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του, ἡ καρδιά της ἐθερμαίνετο, καὶ ἐδιπλασίαζε τὴν περιέργειαν τοῦ πνεύματός της. Πλησίον τοῦ Φρεδερίκου, τὰ πάντα ἤθελε νά γνωρίσῃ, τὰ πάντα νά μάθῃ μακρὰν αὐτοῦ ἡ φύσις; δὲν ἐφάνετο πλέον εἰς αὐτὴν ἡ θεαματικὴ ἀδιαφορία. Δὲν ἐζήτηε νά ἐξηγήσῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν ἐν τῷ πύργῳ παρουσίαν τοῦ νεανίου ἡ γνῶσις τίς ἦτο, πόθεν ἤρχετο, οὐδὲ διελογίζετο καὶ νά ἐρωτήσῃ περὶ αὐτοῦ. Ἡ ψυχὴ της, ἐξεγερθεῖσα, εἶχε τεθῆ ὀλόκληρος ἐπ' αὐτοῦ, ὡς περισσότερὰ ἤτις, κατὰ πρῶτον ἐξεληθούσα τῆς φωνῆς της, ἐπικαθίζει εἰς τὸν γείτονα κλῶνα τοῦ δένδρου.

Ἐπελθόντος τοῦ χειμῶνος, ἐδέησε νά ἀποχαιρηθῶσι τοὺς περιπάτους, καὶ νά συναθροισθῶσι περὶ τὴν ἐστίναν. Συνδιαλέξεις ποικίλαι, ἀναγνώσεις καλῶς ἐκλελεγμέναι, μαθήματα παραδιδόμενα ἐναλλάξ ὑπὸ τοῦ Φρεδερίκου καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐξηκολούθουν τὸ ἀρξάμενον ἔργον. Ο Φρεδερίκος διόλου δὲν ὠμοιάζε πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς ζωγράφους; δὲν περιώριζε τὰς σπουδὰς του εἰς τὸ ἀπόκρυφον τῆς τέχνης αὐτοῦ; ἐφρόνει ὅτι ἐκτὸς τῆς ζωγραφικῆς δύναται τις, αἰτῶν ἐπιμελῶς, νά εὐρη

καὶ τινα, ἔστω καὶ μικρά, πράγματα, οὐχὶ ἀνάξια πρὸς ἐξάσκησιν καὶ στολισμὸν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. Ὅθεν ἐλάμβανε μέρος οὐχὶ δευτερευοῦν εἰς τὰ ἔργα τῆς ἡμέρας, εἰς τὰς συνδιαλέξεις τὰς ἐσπερινὰς. Ἡ δὲ Λουκίλη ἠκρατο αὐτοῦ, κρεμαμένη εἰς τὰ χεῖλη του ἡ Λουκίλη ἠγάπα πᾶν ὅ, τι ἔλεγεν αὐτός.

Ἡ ζωὴ τοῦ νεανίου ἡμῶν ἦτο γλυκεῖα ἀναμφιβόλως. Ἀνεχώρει τὸ πρῶτ' ἀπὸ τὸν Ἅγιον Μαυρίκιον, περιέμενε ὀλίγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ, καὶ παραλαμβάνων αὐτὸν, ἐπορεύοντο ἀμφότεροι εἰς τὸν πύργον. Ὁ χειμῶν ἔχει θέλητρα τὰ ὁποῖα οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν ἀγνοοῦν. Ἡ ἐξοχὴ ἦν ὠραία καὶ ὑπὸ τὸν λευκὸν αὐτῆς μανδύαν. Τὰ δάση ὑπὸ πάχνης πεφορτισμένα, εἶχον καὶ ἐν τῇ ὀμίχλῃ μαγικὴν θείαν. Ἄμα δὲ διεκρίνε μακρόθεν ἐρχομένου τοὺς δύο φίλους, ἡ Λουκίλη περιτετυλιγμένη εἰς διφθέρας ἔτρεχε πρὸς ὑπάντας αὐτῶν ἡ ἀπεσκληρυμένη χιὼν μόλις ἔτριζε ὑπὸ τοὺς λεπτοφυεῖς αὐτῆς πόδας. Ἡ ἡμέρα διήρχετο φαῖδρα καὶ χαρμόσυνος, καὶ ὁ Φρεδερίκος ἐπανήρχετο τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ χωρίον, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ εφημέριου, τοῦ ὁποίου τὸν ζῆλον δὲν ἴσχυσε νά χαλαρώσῃ τῆς ὥρας ἡ τραχύτης. Ἐρωτῶ ἤδη, ποῖα ὀπωσοῦν ποιητικὴ φαντασία δὲν ἤθελε ζηλεύσει τὴν τύχην τοῦ νεανίου ἐκεῖνου; Μ' ἀναμιγνύη τις τὰς ἡμέρας του εἰς τὰς ἡμέρας ἀξιολατρεύτου πλάσματος τὸ ὁποῖον, διὰ σπανίου τινὸς προνομίου, ἦνονε ἐν ἑαυτῷ τὴν ἀφέλειαν τῆς νηπιότητος καὶ τὰς χάριτας τῆς νεότητος; νά παρίσταται εἰς τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγγελικῆς ἐκείνης ψυχῆς, νά ἐπιτηρῇ, καὶ διευθύνῃ τὴν πτῆσιν τῆς διανοίας της; ν' ἀριθμῇ, νά καταλαμβάνῃ τοὺς πρῶτους παλμοὺς τῆς καρδίας της, ἦτο γλυκὺς προορισμὸς, καὶ, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ζωὴ εἰς ἄκρον ἡδέια. Καὶ μολοντοῦτο ὁ Φρεδερίκος ἀπεφάσισε ν' ἀποσπάσῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τὸ θέλητρον, τὸ ὁποῖον τὸν κατεγοῦτευσ' διότι κατενόησε μέχρι τέλους τὸν κίνδυνον τῆς στενῆς ταύτης σχέσεως. . . Διότι, αὐτὸς μὲν ἦτο πενήσατος, ἡ δὲ Λουκίλη κατήγετο ἀπὸ οἰκογένειαν ὑψηλῆς τάξεως, ὥστε οὐδὲ καὶ νά φαντασθῇ ἡδύνατο ὅτι ἤθελε ποτε τῇ παρουσιάσει τὴν χεῖρά του. Ποῦ θὰ τὸν ἔφερε λοιπὸν ἡ πάντοτε αὐξοῦσα ἐκείνη φιλία, ἡ ἀμοιβαία ἐκείνη φιλία ἥτις δὲν εἶχεν ἀνάγκην ὁμολογίας; Δὲν ἦτο παραφροσύνη νά ριψοκινδυνεύῃ πλειότερον ἐπὶ ὁδοῦ τοσούτου κινδυνώδους; Ταυτοχρόνως δὲ, ἐνῶ τὸ λογικὸν τὸν διέτασσε ν' ἀπομακρυνθῇ, αἱ ἐργασίαι του τὸν ἐκάλουν ἐπιμόνως εἰς Παρισίους, ὥστε ἀπεφάσισε μετ' ὀλίγον ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἐσπέραν τινὰ λοιπὸν, ἐνῶ ὅλοι ἦσαν συνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ὁ Φρεδερίκος, ἀνήγγειλε τὴν ἀναχώρησίν του, καὶ ἀπεχαιρέτησε τὴν νέαν κόρην. Ἡ Λουκίλη ὠχρίασε καὶ εἰσίγησεν τὴν εἰδήσιν ταύτην ἀκούσασα. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐνόουν ἐπίσης καὶ αὐτοί, καὶ τοι ὀλιγώτερον τοῦ Φρεδερίκου, τὸν κίνδυνον τῆς θέσεώς του. Ὅθεν ἂν καὶ τὸν ἠγάπων τρυφερὰ, δὲν ἐζήτησαν νά τὸν ἐμποδίσωσι.

— Εἶναι ἀληθινόν; εἶπε τέλος ἡ Λουκίλη μετὰ φωνὴν ἐκλελειπυῖαν ἐν ἣ ἐξεικονίζετο ἡ ταραχὴ τῆς ψυχῆς της; ὀμιλεῖς σπουδαῖως; Ἀναχωρεῖς, καὶ διατί; τί σοῦ λείπει; Δὲν εἶσαι λοιπὸν εὐτυχῆς πλησίον ἡμῶν; Δὲν ἀγαπᾷς λοιπὸν τοὺς φίλους σου;

— Ὁφείλω νά ἀναχωρήσω, ἐπανελάβεν ὁ Φρεδερίκος; τὸ νά ζῶ διὰ τῆς ζωῆς σας εἶναι εὐτυχία ἡ ὁποία δὲν εἶναι πλασμένη δι' ἐμέ.

— ἔχει δίκαιον, τέκνον μου, εἶπεν ὁ εφημέριος. Ἐκαστος εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ἔχει τὰ καθήκοντά σου ἡ ἀργία δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν ἡλικίαν του.

— Κύριε Φρεδερίκε, ἐπανελάβεν ἡ Λουκίλη, στρέφουσα πρὸς αὐτὸν βλέμμα ἰκετευτικόν, περιέμενε τοῦλάχιστον τὴν ἐπιστροφὴν τῆς μητρός μου.

— Ἡ θέσις του δὲν εἶναι πλησίον μας, εἶπεν ὁ δόκτωρ; ἐγώ σοι μὲν εἶπα ὅτι νά θελήσωμεν νά τὸν κρατήσωμεν περισσότερον. Ἴδου τόσας ἡμέρας ὅπου ἔχασεν ἤδη! Τὰ δοκίμιά του ἦσαν λαμπρὰ ἤλθε λοιπὸν ἡ ὥρα νά πληρώσῃ τὰς ὑποσχέσεις του.

— Ναι, καὶ ὑγιαίνετε, φίλοι μου, εἶπεν ὁ Φρεδερίκος ἐγερθεῖς, καὶ σφίγγας ἀλληλοδιαδόχως τὴν χεῖρα τῆς Λουκίλης, τοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ εφημέριου, ὑγιαίνετε! Ἐνθυμεῖσθε ἐνίοτε καὶ ἐμέ, ὅστις θὰ σας ἐνθυμοῦμαι ἀκαταπαύστως. Πλησίον σας διήλθον τὰς εὐτυχεστέρων ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, οὐδὲ θὰ τὸ λησμονήσω ποτέ. Ἔστε εὐτυχεῖς, καὶ εἶθε ὁ Θεὸς νά σας χαρίσῃ ὅλας τὰς χαρὰς τῶν ὁποίων εἶσθε ἄξιοι!

Ὁ ἰατρός καὶ ὁ εφημέριος ἀμυδρῶς πως διεώρουν τὰ κινδυνὰ αὐτὸν αἰσθήματα. Τὸν ἐνηγκλίσθησαν μετὰ στοργὴν ὅλως πατρικὴν. Ἡ δὲ Λουκίλη ὠχρὰ, ἄφωνος, ἀκίνητος, ἠτένιζε τὸν Φρεδερίκον καὶ ἐφάνετο μὴ ἐνοοῦσα τίποτε ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν συμβαινόντων. Ὁ Φρεδερίκος ἐξῆλθε μὲν μετὰ καρδίαν ἐσπαρχυμένην, ἀλλὰ μετὰ σταθερὸν βῆμα, καὶ κύριος τῆς συγκινήσεώς του.

Τῇ ἐπαύριον, ἄμα τῇ πρωΐᾳ, ἐνῶ ἐνησχολεῖτο εἰς τὰς προετοιμασίας τῆς ἀναχωρήσεώς του, εἶδεν εἰσερχόμενον εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸν ἰατρὸν Βικέντιον, τοῦ ὁποίου οἱ ἠλλοιωμένοι χαρακτῆρες ἐπρόδιδον ἀγωνίαν μεγάλην.

— Δὲν ἔ' ἀναχωρήσῃς, δὲν δύνασαι ν' ἀναχωρήσῃς, εἶπεν ὁ ἰατρός μετὰ φωνὴν συγκεκινημένην ἡ παρουσία σου μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα, καὶ ἡ ἐντολή σου δὲν ἐτελείωσε. Ἡξέρεις τί συμβαίνει; Μόλις μᾶς ἄφησες χθὲς τὸ ἐσπέρας καὶ ἡ Λουκίλη κατελήφθη εἰς φλογώδους πυρετοῦ. Ὀλην τὴν νύκτα ἐπαγρύπνησα αὐτῆς καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ πυρετοῦ δὲν ἐπρόφερε παρά δύο ὀνόματα; ὅταν δὲν ἐφώνει τὴν μητέρα της, ἐφώνει σέ. Τὴν ἄφῃσα εἰς κατάστασιν ἐξάφνης, ἥτις μετὰ φοβίζει, δὲν σοῦ τὸ κρύπτω. Ἄν ἀπομακρυνθῆς, δὲν ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ζωῆς της. Φαντάσου, νῆς φίλε μου, ὅτι ἀποτελεῖς ἤδη μέρος τῆς ὑπάρξεώς της. Ἀπότου ὁ νοῦς της ἐξύπνησε, τὸ πρῶτόν της βλέμμα ἔπε-

σεν ἐπὶ σοῦ. Εἰς σὲ ἐνεπίστευθη πρῶτον τὰ πρῶτα αἰσθήματά της. Ἡ ψυχὴ της εἶναι ὅλως νέα καὶ ἀκόμη δὲν ὑπακούει παρά εἰς τὰς ἐμπνεύσεις της. Καὶ βραδύτερον μὲν ἀναμφιβόλως, θὰ δυνηθῇ νά ὑπάρξῃ καὶ ἄνευ σοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ παρούσῃ ὥρᾳ ἔχει ἀνάγκην νά σε βλέπῃ, καὶ νά σε ἀκούῃ διὰ νά διανοηταί, ὡς ἔχει ἀνάγκην ἀέρος διὰ ν' ἀναπνέῃ. Γνωρίζω τὴν εὐθὴτητα τῆς καρδίας σου, καὶ προβλέπω πᾶν ὅ, τι δύνασαι νά εἴπῃς πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἀπομακρυνσεώς σου; ἀλλὰ συνηνοήθην μετὰ τὸν ἀδελφόν μου, καὶ ὅλους μου τοὺς φόβους διεσκέδασε. Ὁ λόγος του ἀρκεῖ βέβαια νά καθησυχάσῃ τὴν συνείδησίν σου καὶ νά σε πείσῃ νά μείνῃς. Μὴ λησμονήσῃς, φίλε μου, ὅτι εἶμαι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ζωὴν τῆς Λουκίλης. Ἐνόσω δὲν ἔλθῃ ἡ Κ. Μονσαβραῖ, ὀφείλομεν ἡμεῖς νά τὴν ἀντικαταστήσωμεν. Ἡξέρω ὅτι αἱ ἐργασίαι σου σὲ καλοῦν εἰς Παρισίους; ἀλλ' εἶσαι νέος, καὶ εὖρὸ μέλλον ἀναπτύσσεται ἐμπροσθέν σου, οὐδὲ δύνασαι δις νά εὐρῇ τὴν εὐκαιρίαν νά εκπληρώσῃς χρέος τόσον ἱερόν. Πράξε ὑπὲρ τῆς Λουκίλης, ὅ, τι ἤθελες πράξῃς ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς σου. Ἡ Κ. Μονσαβραῖ δὲν ἠμπορεῖ νά βραδύνῃ νά ἐπανεέλθῃ. Ἰπῆρξες μάρτυς τῆς ἀπελπισίας της, θὰ παρερεθῆς εἰς τὴν χαρὰν της, καὶ θὰ ἀναχωρήσῃς εὐτυχῆς ἐκ τῆς εὐτυχίας της.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Φρεδερίκος ἐδίσταζε — Δὲν ἠμπορεῖς πλέον νά διαμείνῃς ἐδῶ, εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, ἐπανελάβεν ὁ γέρον. Ὁ χειμῶν προμηνύεται τραχὺς. Δὲν ἠξέρεις τί θὰ εἰπῇ χεῖμων εἰς τὰ μέρη μας. Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, αἱ ὁδοὶ, κεκαλυμμέναι ὑπὸ χιόνων, θὰ κατασταθοῦν ἄβητοι. Ἐλθε εἰς τὴν οἰκίαν μου νά κατοικήσῃς. Τὸ ἐρημητήριόν μου εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρον ὥστε νά σε δεχθῇ. Ἡ παρουσία σου θὰ μοῦ ὑπενθυμίσῃ τοὺς χρόνους τῆς νεότητός μου; ὅλας λοιπὸν, φίλε μου, τὰς ὥρας τὰς ὁποίας δὲν θὰ περνώμεν πλησίον τῆς φίλης ἡμῶν κόρης, θὰ τὰς περνώμεν ὁμοῦ, ὀμιλοῦντες περὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἀγαπῶμεν.»

Καὶ αὐτὴ ἡ εὐθυτέρα συνείδησις ἔχει τοσαύτας σχολιάς πτυχᾶς, καὶ τόσον ἐπιτήδειοι εἴμεθα εἰς τὸ νά χαρακτηρίζωμεν τὰς κλίσεις ἡμῶν ὡς καθήκοντα, ὥστε ὁ Φρεδερίκος, ὑπερησθεῖς διότι εἶχε πρόφασιν τινὰ ἐπιτρέπουσαν ἡ μᾶλλον ἀναγκάζουσαν αὐτὸν νά μείνῃ, ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος σπουδαῖως ὅτι ἐθυσιάζετο συγκατανεύων νά μὴ ἀναχωρήσῃ. Ἐδέχθη λοιπὸν τὴν εὐγενῶς προσεγγεῖσάν αὐτῷ φιλοξενίαν, ἤρπασε τὸν σάκκον του, τὸν ὁποῖον εἶχε κλείσει, καὶ, ἀντὶ νά λάβῃ τὸν δρόμον τῶν Παρισίων, ἐπορεύθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ Βικεντίου, ὅχι χωρὶς νά ἐναγκαλισθῇ τὴν ξενόδοχον Τοῦ χρυσοῦ Ἀετοῦ καὶ τὰς θυγατέρας της, αἵτινες ἔχουν ποταμηθὸν δάκρυα. Ὁ ἰατρός δὲν εἶχεν ἀπατήσῃ τὸν Φρεδερίκον. Ἡ Λουκίλη κατεῖχετο ὑπὸ σφοδρῷ πυρετοῦ. Ἀλλ' ὁ μόνος εἶδε τὸν νέον ζωγράφον καὶ τὸ πρόσωπόν της καθησύχασεν ὡς ὑπ' εὐχαριστήσεως. Ἡ λάμψις

των ομάτων της ἐγλύκανεν, ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα, καὶ μὲ φωνὴν ἐκφράζουσαν εὐγνωμοσύνην ταυτοχρόνως καὶ ἐπίπληξιν.

— Διατί λοιπὸν ἤθελες ν' ἀναχωρήσης; εἶπεν ὁ Φρεδερίκος ἐκάθητε παρὰ τὸ προσκέφαλόν της καὶ ἐδικαιολογήθη.

(ἀκολουθεῖ τὸ τέλος)

ΧΟΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟΝ ΠΑΤΩΜΑ.

Ἰ π ὁ

ALPHONSE KARR.

— Ἡ ὥρα εἶναι ἐνάτη, καὶ ἀκόμη δὲν ἐνδύθη. — Δὲν εἶναι βία, ἔχομεν καιρόν. Αἱ νεανικαὶ αὐταὶ ἀναμνήσεις, τὰς ὁποίας κατὰ τύχην ἐνθυμήθημεν, αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι αἵτινες παρήρχοντο χωρὶς νὰ τὰς μετρώμεν, ἐν τῇ ἡλικίᾳ καθ' ἣν ἐνομιζόμεν ὅτι ποτὲ δὲν θέλομεν ἀποθάνει, ὅτι εἰς ἀνεξάντλητον θησαυρὸν εὐτυχίας ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἡ ζωὴ μας, τόσον καταβέβλουν τὸ πνευμά μου, ὥστε αἰσθάνομαι ἀνεκφραστον εὐφροσύνην ἀναπολῶν αὐτάς. Ἡ ζωὴ διαίρειται εἰς δύο διακεκριμένα μέρη, τὸ μὲν, πλήρες ἐλπίδων, αἱ ὁποῖαι ποτὲ δὲν θὰ πραγματοποιηθῶν, τὸ δὲ, πλήρες μεταμελειῶν δι' ὅσας δὲν ἐγεύθημεν εὐτυχίας. Πάντα δὲ ὅσα ἐφραναζόμεθα τόσον ὠραῖα διὰ τὸ μέλλον, καὶ τὰ ὁποῖα πραγματοποιηθέντα ὅλας ἔψευσαν τὰς ἐλπίδας μας, αὐτὰ ταῦτα ἀναλαμβάνουν τὴν μαγίαν των ἐν τῷ παρελθόντι. Ἡ προσδοκία καὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦτο ἔχουν κοινόν, δίδον θέλητρον εἰς αὐτάς, τὴν μεσολάβησιν χρονικοῦ διαστήματος. Βεβαίως, ἡ νεότης ἔχει καὶ αὐτὴ τὰς θλίψεις της, καὶ τόσῳ μᾶλλον πικράς, καθ' ὅσον νομίζει ὅτι ἡ ζωὴ ὀφείλει νὰ τῇ παρέξῃ ὅλας της τὰς ἡδονάς· ἐπειδὴ, πρὸς τὶ ἄλλα ἐγεννήθημεν; λέγουσιν αἱ ἄπειροι δεκαπενταετείς κεφαλαί. Οὕτω, πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμῶσιν εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ γίνῃ, ἐπειδὴ προὔπεσθη αὐτοῖς· πᾶν ὅ,τι ἐλπίσουν τὸ θεωροῦν ὡς ὀμολογόν τὸ ὅποῖον ἐν τῷ μέλλοντι ὀφείλει εἶς ἅπαντος νὰ ἐξαργυρωθῇ. Δεινὸν ἐπομένως καὶ πολὺ ἡ νεότης τόσῳ ἔχει ῥώμην καὶ ζωὴν, ὥστε αἱ θλίψεις αὐτῆς ἔχουν θέλητρον τι, ἔχουν ποιήσιν ὥστε τὸ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι δι' αὐτὴν εἶναι εὐτυχία, ὡς εὐτυχῆ εἶναι τὰ τέκνα τὰ ἀκαταπαύτως κινούμενα, καὶ τὰ ὁποῖα οἰκιοθελῶς ἄνω καὶ κάτω τρέχοντα, εὐρίσκουν τέρψιν εἰς τὸ νὰ κουράζωνται περισσότερο καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὑπὸ τὴν μάστιγα τοῦ δεσμοφύλακος ἐργαζόμενον κατάδικον. Ὅπως καὶ ἂν θεωρήσωμεν αὐτὴν, εἶναι ἡ εὐτυχέστερα ἐποχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν πολλαπλοῦν τις, οὕτως εἰπεῖν, ἀγεῖ βίον.

— Πρόσθετε ὅτι εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν κατα-

φαίνεται μᾶλλον τὸ μεγαλοφυχον καὶ ευγενές τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἡλικία τῆς θρησκείας καὶ τῆς πεποιθήσεως, αἵτινες μόναι γεννοῦν μεγάλα πράγματα. Δυναμέθα νὰ τὸ εἰπώμεν ἡμεῖς, διότι οὐτ' ἐγὼ οὐτε σὺ δὲν ἐφθάσαμεν ἐτι τὴν ἡλικίαν, ἐν ἣ ἕκαστος καλεῖ κακίας καὶ ἐλαττώματα ὅσα δὲν δύναται πλέον νὰ πράξῃ ἐν ἣ ἕκαστος κηρύττει ἀρετὰς τὰ φυσικὰ του μειονεκτήματα, ἐν ἣ καυχῶνται ἐπὶ λιτότητι, ἐνῶ πάσχουν ἀπὸ δυσπεψίας ἐπὶ ἐγκρατεία, ἐνῶ τὸ αἷμά των ἀπώλεσε πᾶσαν θερμότητά ἐπὶ ἐχεμυθεία, ἐνῶ οὐδὲν πλέον ἔχουν μυστικόν.

— Καὶ εἶσαι γνώμης ὅτι καὶ ἡμεῖς θὰ κατανησώμεν τοιοῦτοι;

— Ἀναμφιβόλως, ἐπειδὴ ἡ ζωὴ τὸ αὐτὸ τοῖς πᾶσι παρέχει ῥεῦμα, τὰς αὐτὰς ὄχθας, τοὺς αὐτοὺς σκοπέλους, τὸν αὐτὸν λιμένα. Ὅ,τι καὶ ἂν κάμωμεν θὰ διέλθωμεν ὅθεν πάντες διήλθον, καὶ τὸ φρονιμώτερον εἶναι ν' ἀφεθῇ τις εἰς τὴν ῥοὴν τοῦ ῥεύματος, χωρὶς οὐδὲν ν' ἀποπειραθῇ κατὰ τῆς ἀκαθέκτου ὀρμῆς του. Γελῶμεν διὰ τὰ γελοῖα καὶ τὴν σαθρὰν πυραμιδοειδῆ καλύβην τοῦ πατρὸς μας· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ θὰ κατοικήσωμεν τὴν καλύβην, καὶ ἐπίσης γελοῖοι θὰ ἦμεθα. Καὶ ὅμως τὴν καλύβην θὰ τὴν ἀγαπῶμεν, καὶ πρὸς τὰ γελοῖα μας θὰ ἔχωμεν ἀδυναμίαν θὰ νομίζωμεν ὅτι ἔχομεν παλάτιον καὶ ἀρετὰς.

— Ἐν τούτοις, μολονότι τὸ τρῆχ' καὶ ταραχῶδες τοῦ βίου μου μᾶλλον ἢ ἡ ἡλικία, (ἐπειδὴ πολλῶν μαθητῶν εἶμαι νεώτερος) μὲ ἐξώρισαν πρὸ καιροῦ τῆς προσχαροῦς ταύτης ἐποχῆς τῆς ζωῆς, κατανοῶ ὅμως τὰ πάθη καὶ τὰς παρεχόμενας τῆς νεανικῆς ἡλικίας, καὶ τὰς ἀγαπῶ ὡς τὴν ἄνοιξιν, τῆς ὁποίας ἔχουν τὴν δρόσον. Δυστυχῶς, καὶ ἄς ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν θέλει διαρκέσει πολὺ, ὁ βίος ὁ τόσον ἀμέριμνος τῆς νεότητος ἤρχισε νὰ ταράττεται ἀπὸ τὴν πολιτικὴν. Παράδοξος τύφλωσις τὸ ἐπιδιώκειν ἐν τῷ παρόντι τὰ μέλλοντα, τὸ σεῖν τὸ ἀνθισμένον δένδρον διὰ νὰ φέρῃ τάχιον καρπὸν ἀσθενῆ καὶ ἀνούσιον, καὶ μάλιστα ἐνῶ τὰ ἄνθη ταῦτα εἶναι τόσον δροσερὰ καὶ εὐώδη, ἐνῶ ὅσον τάχιον μέλλουν ἀφ' ἑαυτῶν νὰ καταπέσωσι. Τὸ δένδρον τὸ προώρως ὠριμάσαν τοὺς καρπούς του ἀπόλλυσι τὰ φύλλα του πρὸ τοῦ φθινοπώρου· ὁ δὲ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν προασχολούμενος δεκακοκταετῆς νέος, κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν του ἔτος θέλει εἶσθαι ἀδόλεσχον γερόντιον. Εἰς τοὺς νέους δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ τοῦ Λουθήρου

**Wer nicht liebt wein, weib und gesang
Der bleibt ein narr sein lebelang.**

« Τὸν οἶνον ὁ μὴ ἀγαπῶν, τὸν ἐρωτᾷ καὶ τὴν ὠδὴν, Τρελλὸς ἐστὶ καὶ ἐστει κατ' ὅλην τὴν ζωὴν. »

Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐξαίρω τὸν οἶνον.

— Καὶ πῶς τοῦτο; θέλεις νὰ ἐξαλείψῃς ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν τέρψεων ὅσας σὺ δὲν ἀπολαμβάνεις; Ἐπειδὴ δὲν πίνεις σὺ, δὲν πρέπει, νὰ πίνῃ κανεὶς; Μὲ ἐνθυμίζεις τοῦ Αἰσώπου τὴν ἀλώπεκα ἣτις εἶχε χάσει τὴν οὐράν της.

— Δὲν μ' ἐνόησες. Φρονῶ ὅτι ἡ νεότης εἶναι πλουσία ὅτι ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ παραδίδεται εἰς τὰς τέρψεις τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας. Ὅταν ἐξοδεύσῃ τις πλείονα ὢν ἔχει, καὶ ἄς τὸ ἐφαρμόσωμεν ἐπὶ τῶν τέρψεων, θὰ ζητῇ μάτην τέρψεις ἐν τῷ γήρατι.

— Αὐτὴν τὴν φορὰν ἔχεις δικίον, νομίζω. Ἀλλ' ὅμως... κάμε με τὴν χάριν νὰ μὲ χύσης ὀλίγον ῥήνιον οἶνον εἰς αὐτὸ τὸ ποτήριον.

— Ἄς ἐπανελάβωμεν εἰς τὰ τῆς νεότητος ἔνθουμεισαι τὸν χορὸν ὃν ἐδώκαμέν ποτε, ὅτε κατωκοῦμεν ἐν ὀδῷ Λαχάρπ;

— Ὡς νὰ ἔγινε χθές. Θαρρῶ πῶς βλέπω ἀκόμη τοὺς δύο κοιτώνάς μας συγκοινωνοῦντας διὰ θύρας, καὶ ἔχοντας ὡς ἐπιπλα μέγα κιβώτιον, ἐν μόνον παρὰθυρον καὶ ζευγὸς ξιφῶν μὲ τὰ ὁποῖα ἐγυμναζόμεθα εἰς τὴν ὄπλασίαν.

— Χά! χά! χά! Καὶ ἐνθυμείσαι εἰς τί μὰς ἐχρησίμευσε αὐτὸ τὸ κιβώτιον τὴν ἡμέραν τοῦ χοροῦ;

— Ἀκούς ἐκεί! Ὁ πατήρ μου ἦλθε διὰ νὰ μοῦ τὰ διαβάσῃ, ἀλλ' ἐγὼ ἀναγνωρίσας αὐτὸν ἀπὸ τὸ παρὰθυρον ἐκλείσθην ἐντὸς αὐτοῦ. Ὅταν ἦλθε τῷ εἶπε ὅτι εἶχον ἐξέλθει, καὶ ἐπειδὴ ἐφάνετο δισταζὼν ἂν πρέπη νὰ σὲ πιστεύσῃ, ἐξηπλώθη ἐπὶ αὐτοῦ διὰ νὰ μὴ τῷ ἔλθῃ ἡ ἰδέα νὰ τὸ ἀνοίξῃ.

— Καὶ διὰ νὰ μὴν ὑπάγουν τοῦ κακοῦ αἱ ἱερεμιάδες του, μὲ τὰς ἔψαλεν ἐμέ. Παρίστασις κρίσιμος, καθ' ἣν ἐδώκα δειγμα τῆς μεγαλειτέρας ἀφοσιώσεως τῶν χρονικῶν τῆς φιλίας, ἀκούσας αὐτὸν μετ' ὅσης ἡδύνατο ν' ἀπαιτήσῃ ὑπομονῆς καὶ προσοχῆς.

— Ἐνῶ ἐγὼ ἐντὸς τοῦ κιβωτίου ἐκινδύνευα νὰ σκάσω καὶ ἦμην πλέον εἰς ἀγωνίαν.

— Ἐνθυμείσαι καὶ τὴν ἄλλην ἐπίσκεψιν τὴν ὁποῖαν μὰς ἔκαμν τὴν αὐτὴν ἡμέραν;

— Ὡ! τὸν βράπτην σου. Ἐνθυμοῦμαι τὴν στέγην τῆς οἰκίας μας, τὴν ὁποῖαν ὑπερεπηδοῦμεν ὡς ἄλλας Ἀλβείας διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τι μέρος ὅπου ἦσαν δύο καπνοδόχοι. Ἐφέρομεν ἐκεῖ βιβλία καὶ σιγάρα, καὶ ἐθερμαινόμεθα μὲ τὸν καπνὸν τῶν καπνοδόχων. Ὅταν ἦλθεν ὁ βράπτης σου ἦτο ἐκεῖ ἐπάνω. — Ὁ Κύριος εἶναι ἐδῶ; ἠρώτησε. — Μάλιστα, κύριέ μου, λάβατε τὴν καλοσύνην νὰ ὀρίσῃτε. Καὶ τῷ ἐδείχθη τὴν στέγην. Ἄ! πόσον ἐγέλασα μὲ τὴν ἐκπληξίν ἣν τῷ προὔδειξαν ἡ πρότασις μου. Ἐνόμισεν ὁ πτωχὸς ὅτι τῷ ἐδείκνυον τὴν στέγην διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ κρημισθῇ.

— Εἰπέτε, ἄς παρακαλῶ, τοῦ κυρίου, μὲ εἶπεν ἀφοῦ πλέον ἐξῆλθε τοῦ κοιτώνος, καὶ ἀνησυχῶν ἐτι, ὅτι ἂν μέχρι μεσημβρίας δὲν φροντίσῃ νὰ μὲ πληρώσῃ θὰ τὸν ἐνάξω.

— Καὶ εἶπειτα, ἀφοῦ ἀνεχώρησε καὶ αὐτός, ἐνθυμήθημεν ὅτι εἶχομεν ὑποσχεθῆ νὰ δώσωμεν χορὸν τῷ ἐσπέρας, καὶ ὅτι εἶχομεν ἤδη προσκαλέσει εἰκοσιν ἄτομα. Ἡρώτα ὁ εἰς τὸν ἄλλον, τί μὰς λείπει; καὶ ἀφοῦ ἐσκέφθημεν χαμπόσον, εἶδομεν ὅτι μὰς ἔλειπαν ὅλα. Τότε ἐξετάσαμεν τὴν πε-

ριουσίαν μας, καὶ εὖρομεν ἐν ὠρολόγιον, τὸ ὅποῖον εἶχεν ἔως τότε σωθῆ ἀπὸ πολλὰ ναυάγια, καὶ τινὰ χάλκινα νομίσματα. Ἐπρεπεν ἐπομένως νὰ δοθῶμεν εἰς ἐπινοήματα καὶ ἐφευρέσεις. Καὶ πρῶτον, ἦτον ἀδύνατον νὰ σταθοῦν οἱ εἰκοσιν ἡμῶν προσκεκλημένοι εἰς τοὺς δύο κοιτώνάς μας. Ἐπήραμεν λοιπὸν ἀλεξήνεμόν τι (paravent) παρέρριμνον εἰς ἀποθήκην ἀπομάχων πραγμάτων, καὶ στήσαντες αὐτὸ εἰς τὸν διάδρομον, ἐσχηματίσαμεν τρίτον θάλαμον, ἐν ᾧ ἐθέσαμεν δύο θρονία καὶ μίαν τράπεζαν.

— Μετὰ τοῦτο ἐγὼ ἐπῆρα κατὰ σειρὰν τὰς οἰκίας τῶν φίλων μου διὰ νὰ κατορθώσω νὰ συμπληρώσω τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσι ποτηρίων τῶν ὁποίων εἶχομεν χρεῖαν, καὶ ἐκπωματίσαντες ὅσας φιάλας ἠδυνήθημεν ν' ἀγοράσωμεν, ἐβάλαμεν ἄλλο τόσον ὕδωρ, καὶ ἐδιπλασίασεν οὕτω ὁ ἀριθμὸς. Ὅταν δὲ οἱ προσκεκλημένοι ἐφθασαν, αἱ φιάλαι ἔφερον ἐπιγραφήν, ἡ μὲν, οἶνος Καμπανίτης, ἡ δὲ, οἶνος Βουρδιγάλειος.

— Καὶ ἡ ὀρχήστρα μας;

— Τῷ ὄντι, ὁ νέος ἐκεῖνος ὅστις εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὸ Ρέιμα, καὶ τὸν ὁποῖον κατεπέισαμεν ὅτι παίζει καλλίτερα ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους τῶν Παρισίων μουσικῶς. Καὶ ἐκεῖνος τότε ἤρχισε νὰ παίξῃ ἀδιακόπως μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σχετισθῇ μὲ τὰ ἀξιώτιμα ὑποκείμενά μας.

— Καὶ ὁ τάπης; Με φέρουν αἶφνης δύο ἐκ μέρους σου ἀπὸ ἐν ἐργαστήριον διὰ νὰ ἐκλέξω. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τὸν δισταγμὸν τοῦ ὑπερέτου ὅταν τῷ εἶπα ν' ἀφήσῃ τὸν ἕνα, καὶ ὅτι μετ' ὀλίγον ἐμελλον νὰ στείλω τὴν ἀπάντησιν. Ἄμα ὅμως ἐφυγεν, ἐκαρφώσαμεν αὐτὸν ἀμέσως εἰς τὸν μεγάλῃτερον θάλαμον.

— Καὶ ἡ μόνη μας λαμπάς; ἐνθυμείσαι τὰ χάρτινα κοσμήματα μὲ τὰ ὁποῖα τὴν ἐστολίσσαμεν; Τὴν ἐβάλαμεν πρὸς ἐπίδειξιν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ χαρτοπαίγιου, καὶ δὲν τὴν ἀνάψαμεν παρ' ὅταν ἤρχισαν νὰ παίξουν.

— Αὐτὸ μὲ ἐνθυμίζει τὴν ὄλην φωταψίαν μας. Εἶχα κερφώσει δύο ὕλους εἰς τὴν ὀροφήν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐκρέματα τοὺς φανούς αἵτινες ἐφώτιζον τὰς κλίμακας. Ὅταν ἐφθασαν οἱ προσκεκλημένοι, ἤρχισαν νὰ παραπονῶνται διότι αἱ κλίμακες ἦσαν σκοτειναί. Τότε ἡμεῖς ἀπεκρίθημεν ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν ἐπεκράτει μεγάλη ἀταξία, καὶ ὅτι ἐμέλλομεν μετ' ὀλίγον νὰ μετοικήσωμεν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ προμηθευθῶμεν εἰμὴ μόνον γλυκίσματα τῶν πέντε λεπτῶν, συντερίψαμεν τὸ ὀρνιθοτροφεῖον ἐνῶ ἡ θυρωρὸς εἶχε δέκα δώδεκα ὀρνιθίδια, ἡ παντελής ὅμως περὶ τὴν μαγειρικὴν ἀγνοίαν ἡμῶν τὰ ἔσωσεν καὶ ἀπὸ τὸν σίδηρον καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ. Ἐπειτα σὺ, ἀφοῦ συνηροίσθησαν ὅλοι, πηγαίνεις εἰς ἐν πλησίον δωμάτιον, καὶ βίπτεις κάτω μετὰ κρότου συντετριμμένα τινὰ πινάκια, εἶπειτα δὲ εἰσέρχεσαι καὶ μὲ λέξεις μετὰ θλίψεως ὅτι τὰ παγῶτὰ ἀπόλλονται· ἐγὼ δὲ τότε ἀποκρίνομαι ἀπαθῶς μὲ τὸ τῶν Γερμανῶν. Ein gericht,

und in freundlich gesicht, εν φαγητόν, και φιλικόν πρόσωπον. Δεν θα έχετε λοιπόν, κύριοί μου, ειμή γλυκίσματα με σάκχαρι, άλλ' άπειρίαν φιλικών προσώπων.

— Έλησμόνησες την φιλονεικίαν περί του τίς ήμών να βάλη το μόνον ζεύγος των υποδημάτων, καθό πολυτελεστέρων των σανδάλων. Έπειδή δεν ήδυνάμεθα να συμβιβασθώμεν, άπεφασίσαμεν να το αφήσωμεν εις την τύχην, και έζητούμεν εις τα θυλάκιά μας νόμισμα δια να παίζωμεν το, Κορώια ή γραμματα; Αλλά πού νόμισμα! Τότε και ήμεϊς, ελάθομεν εις χείρας τα προς όπλασκίαν ζίφη, με συμφωνίαν ο πρώτος κτυπηθείς να χάνη, και ούτω εκέρδησα εγώ, μολονότι συ ήσο επιτηδειότερος ζιφομάχος.

— Έπειδή δε εχρειάζοντο άνοδοί μου δια τας κυρίας, και ήμεϊς δεν είχαμεν να αγοράσωμεν, εφεύρον εγώ τότε βροχόν, δι' ου έσυρα επάνω όσα άνθη έστόλιζον τα παράθυρα της κάτωθεν ήμών κατοικούσης κυρίας.

— Έπειτα το έσπέρας συνέβησαν πληθος περιρσμων και δυστυχημάτων τα όποια δεν είχαμεν προΐδει. Ο μουσικός έχυθη εις τα γλυκίσματα ως λύκος, και μολονότι ήμεϊς είχομεν ήδη λάβει την φροντίδα να ειπώμεν ότι δεν έχομεν διόλου όρεζιν, δια να φθάσουν τα γλυκά μας, πάλιν δεν ήρκεσαν δια να πάρουν όλοι. Τότε παρετηρήσαμεν την έλλειψιν χειρομάκτρων δια τας κυρίας. Όσαι είχαν μανδήλια κεντημένα, ήψαντο άσμένως της ευκαιρίας δια να τα δείξουν' όσαι όμως είχαν απλούστερα, εδίσταζον αν έπρεπε να τας μιμηθώσι. Ύπηγα τότε και εγώ και επήρα τα παραπετάσματα του παραθύρου, τα όποια παρουσίασα ως χειρόμακτρα. Αλλά άδικόπως εφύτρωνον άλλα. Η λαμπάς μας έπνεε τα λούστια, και πού άλλη. Εκινδυνεύσαμεν να την πάθωμεν και είμεθα τρομερά εμπερδευμένοι, όταν την έγλυτώσαμεν, δεν ένθυμούμαι πλέον πώς.

— Είχεν έλθει ο ύπνρέτης δια να λάβη τον τάπητα ή το αντίτιμόν του' ο κύριός του τον είχαν επιπλήξει διότι μας τον αφήκε χωρίς να μας γνωρίζη. Εν τούτοις εκ των ζητουμένων το πρώτον ήτο δυσκατόρθωτον αλλά το δεύτερον έντελώς άδύνατον. Τον παρεκάλεσα να περιμείνη εις την κλίμακα, και εισερχόμενος έπροσποϊήθη ότι έσκόνταφα εις τον τάπητα και έπεσα. Τι καλά, είπα, ότι αυτό δεν συνέβη εις καμμίαν κυρίαν' έσπασα τον πόδα μου! Αυτός ο τάπης καθιστά άχρηστον αυτον τον θάλαμον, και περιορίζει τους χορευτάς εις τους δύο άλλους μόνον. Έξω λοιπόν, όχληρέ τάπη! Και εν άκαρει, αφαιρέσας τους ύλους, έλαβα τον τάπητα ένθυμούμαι ότι το δωμάτιον είχε γεμίσει από κονιορτόν εν τούτοις μετ' ολίγον ήρχισαν εκ νέου τον χορόν. Έπειδή είχα προφασισθή ότι εκτύπησα κακά εις τον πόδα, ήρχισα να κάμνω παρατηρήσεις επί των χορευτών και των χορευτριών. Οι σπουδασταί είναι εν γένει αγαθοί και άκακοι νεανίσκοι, αγαπώντες να

οικειοποιώνται κακίας και ελαττώματα, τα όποια δεν έχουν' ενώ είναι άπλοϊ και δειλοϊ, προσποιούνται ότι είναι πονηροϊ και διεστραμένοι' κλπίζουν, ενώ ο κενός τους ενοχλή, και όταν περιπατούν κτυπούν τάκ! τάκ! τας πτέρνας των. Όσον δια τας χορευτρίας μας αίτινες ήσαν όλοι γριζέται (1), κατ' αρχάς δεν ήσαν αξιοπαρατηρητοϊ ειμή δια τους προσπεποιημένους άκκισμούς των, βραδυτέρον όμως δια την φαιδρότητα και την μεγάλην ζωηρότητα, ήτις πολλάκις υπερέβαινε τα όρια.

— Εγώ έσπούδασα βαθύτερον τον χαρακτιήρά των, ενώ συ περιωρίσθης εις την επιφάνειαν μόνον. Διέφυγε τας παρατηρήσεις σου ή περιφρόνησις των έχουσών προς τας μη έχούσας πίλους, ως και η ζηλοτυπία τούτων προς εκείνας. Προς δε και η φροντίς ην ελάμβανον αυται να μην αφαιρέσουν ουδέ στιγμήν τον πλον από της κεφαλής, όσον ώραίαν και αν είχαν την κόμην. Παραλείπω τους μεγάλους λόγους και το ύψηλόν ύφος το όποϊον ελάμβανον οι σπουδασταί, καθως και την κακώς από των μυθιστοριών άπομιμουμένην ευαισθησίαν των κυριών. Εν πράγμα με έπροξένησε πολλάκις έντύπωσιν, το εξής.

Εάν εν όλω τω βίω ύπάρχη στιγμή καθ' ην ο άνθρωπος έχει τι μέγα και εύγενές, καθ' ην συναισθάνεται τι εν εαυτώ, το όποϊον ώσει στενοχωρούμενον εις τω σώματος τα στενά όρια, φαίνεται κατά πσσαν στιγμήν έτοιμον να διαρρήξη τα συκρατούντα αυτώ δεσμά, η στιγμή αυτη είναι εκείνη, εν η, από άπειρους άνάγκας και άγνωστους επιθυμίας καταληφθείς, ακούει τις εν εαυτώ την μυστηριώδη άρμονίαν της εξυπνούσης ψυχής, και αισθάνεται ότι εισέρχεται εις άλλην ζωήν' εν η ο νέος όνειροπολεί τον έρωτα, εν η η νέα του ψυχή άρχεται ν' αναπολή τους άγγέλους αφ' ων έχωρίστη, και να έρευνά επί της γής προς εύρεσιν μέρους, εις το όποϊον να καταθέση τον πάντη θεϊον εκείνον έρωτα.

Ευτυχής τότε η γυνή ήτις άρπάση τον πρώτον τούτον έρωτα! έπειδή ουδέμία είναι αξία αυτου. Ευτυχής εάν ήδύνατο να γνωρίση όποϊον ευτυχίας θησαυρόν κατέχει! Αλλά όμως ως επί το πολυ περιφρονεί και άπαρνείται τον νέον οστις δεν ειζεύρει πώς να τη εκφράση τον έρωτά του, το όποϊον δεν μανθάνει τις ειμή όταν πλέον παύση να αγαπά. Έπειδή του πρώτου έρωτος η εκφρασις ου δέδοται τη ανθρώπινη γλώσση. Πρέπει η ψυχή να έννοήση την ψυχήν. Απ' εναντίας εκάστη δέχεται ά-

(1) Grisettes, αι εργατίδες, και ιδίως αι εις το ράπτειν και κεντάν ασχολούμεναι κόραι. Εκλήθησαν ούτω από του φαιού (gris) χρώματος της έσθητός των, grisette επίσης και ταύτης καλουμένης, ήτις κατ' αρχάς ήτο η συνήθη ένδυμασία των. Ηδη, ουδεις το άγνοεί, αι νεανίδες αυται είναι πολυ μακράν του να περιορίζωνται εις τα ραία χρώματα μόνον.

ΗΘΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Μέρος Β'.

(Συνέχεια ίδε φυλ. 12.)

— 0 —

φμένως τον έρωτα των γεγηρακότων την τε ψυχήν και την καρδίαν. Αλλά όμως ύπάρχουν και τινες οξυδερκέστεραι ή εμπειρότεραι, αίτινες, διακρίνουσαι τον τόσον άγρόν και τόσον βαθύν εκείνον έρωτα φροντίζουν να τον σείρουν προς εκυτάς εις τον έρωτα, όμως εκείνον είναι άνίκανοι να παρήξωσιν άλλο τι ή άηδίας, έπειδή η καρδιά των είναι νεκρά.

Δια τον πρώτον έρωτα απαιτείται πρώτος έρωσ. Άλλως ήθέλαμεν έχει ρόδον εν βορβόρω, αναδίδον ευωδίαν πνιγομένην εν τη δυσώδει και μεμολυσμένη όσμη ήτις το περικυκλοι και το φονεύει,

Και εν τούτοις εις την τάξει αυτην των εργατιδων κορών, πσσαν αιδω άπολολιών, παρ' αις αι αισθησεις εξημβλύθησαν, παρ' αις ουδέποτε εγεννηθη έρωσ, έπειδή προώρως εδόθησαν εις την διαφθοράν, εις αυτάς, όμοιοι με την μέλισσαν την ζητώσαν μέλι εις τα άνθη, έρχονται να ζητήσουν την πραγματοποιήσιν της άμυθητου ταύτης ευτυχίας τόσοι νεοί άγνοϊ έτι και άδολοι. Αλλά τα άνθη είναι αποχρωματισμένα πλέον και ξεραμένα, και ο χυμός εν απ αυτου εξαγει η μέλισσα είναι δηλητηριώδης.

— Ύπο πολυ τρομακτικην έποψιν, αδελφε, βλέπεις τα πράγματα. Ας ένθυμηθώμεν μάλλον το τέλος του χορού μας' τον γείτονα του κάτω πατώματος οστις εκτύπα δια να τον αφίσωμεν να κοιμηθη. Ημεϊς εκάμναμεν τον κωφόν. Τον θυρωρόν οστις, θυμώσας διότι τον εκάμαμεν να άγρουπη τόσοι άργά, μας έφερε την κλησιν του ράπτου μου. Την μυστικότητα μετ' ης εφρόντισα να την βεν αυτην ως έρωτικόν γραμμα. Την ανόητόν μου άπόκρισιν, — Απ' εναντίας μάλιστα. Αλλά τότε, κύριέ μου, πρόκειται περί μορομαχίας, δεν ύπάρχει άμφιβολία. Την άποτυχίαν των άρνήσεων μου, και την γενικην σύγχυσιν ήτις προήλθε από την επιμονήν της άδελφης, και ως εκ της οποίας επί τέλους διελύθη η συναναστροφή μας εν τω μέσω των κραυγών του θυρωρού οστις είχε παρατηρήσει την έλλειψιν των φανών.

— Και την επαύριον ο οικοδεσπότης μας προσεκάλεσεν, επί τη αίτησει όλων των γειτόνων, να του άδειάσωμεν την γωνίαν.

— Ειξεύρεις τι ώρα είναι ;

— Όχι.

— Δώδεκα και ήμισεια, η ώρα καθ' ην έμελε να τελειώση ο χορός δια τον όποϊον ήτοιμάζεσο.

(μετάφρασις) Κ. Π. Ι.

Άλλαι συγκρούσεις θέλουν έλθει να διαταράξουν την ολβίαν ταύτην φαινομένην συζυγίαν, θέλουν γεννηθη τέκνα δια την ανατροφήν των όποιων δεν θέλουν φανη σύμφωνοι οι σύζυγοι, διότι, εάν μεν ο σύζυγος είναι άνκατεθραμμένος με αστηρά και σεβάσμια ήθη, η επιθυμία του έσεται ν' αναθρέψη τα τέκνα του υπό ταύτας τας αρχάς, εάν δε η σύζυγος με θηλυμανη και χαλαρωμένα, θέλει επίσης την ανατροφήν αυτών, οίκν και την εδικήν της, και ούτως, από την αιώνιον ταύτην σύγκρουσιν θέλουν τα τέκνα μένει άνευ ανατροφής, και εάν μεν υπερισχύση η σύζυγος θέλουν γίνει μάταια και κακά, εάν δε υπερισχύση ο σύζυγος θέλουν γίνει ουχ ήττον πάλιν διεφθαρμένα, διότι είναι γνωστόν ότι η μητρική επιβρόη μεγάλην διασήμανσιν έχει εις την των τέκνων διαμόρφωσιν, εάν δε οι σύζυγοι προσβέουσιν και διάφορον θρησκείαν, τότε τα τέκνα θέλουν γίνει τα πλέον δεισιδαίμονα, τα μάλλον φανατικά, η τα μάλλον άθρησκα, και τότε οι σύζυγοι δεν θέλουν εισθαι ποσώς σύμφωνοι και εις τα θρησκευτικά των χρέη και καθήκοντα, εάν δε επίσης εκκστος των συζύγων φυλάξη τον εθνισμόν του, θέλουν έρχεσθαι καθεκάστην εις συγκρούσεις τόσον μεγαλητέρας, όσον μεγαλητέρα ύπάρχει και η δυσαρέσκεια και η άντιπάθεια των δύο εθνών εις τα όποια ανήκουσιν. Εάν δε η σύζυγος επιθυμήση να εγκατασταθη εις την πατρίδα της άπόλετο τότε ο σύζυγος, διότι θέλει ύστερηθη ολίγον κατ' ολίγον και εθνισμόν και θρησκείαν και πάτρια έθιμα, και φίλους και συγγενείς και θέλει εξουθενισθη.

Ύπο τας διαφόρους λοιπόν ταύτας έπόψεις, βλέπομεν ότι οι σύζυγοι δεν πρέπει να τρέχωσι μακράν προς άπόλαυσιν συζύγων' να μεν ύπάρχουν και εξαιρέσεις, άλλ' αυται πολλου γε και δεϊ, είναι ως κομηται, οτινες σπανίως διαφαίνονται εις το στερέωμα ενω κατοικώμεν, πρέπει εκει όπου κατοικούν, έχει να εκλέγωσι και τον σύντροπον της ζωής των, διότι ένταυθα και τα μέσα και τους τρόπους έχουν να εκλέξωσιν οϊον τοις ανήκει σύζυγον. Διατι, ενω επιδιώκομεν άπόκτησιν κτήματος τινος, επιθυμούμεν να το έχωμεν πλησίον μας; διότι το όμμα του κυρίου φέρει την καλήν έκλογήν του κτήματος, την βελτίωσιν αυτου' ούτω λοιπόν πρέπει να πράττωμεν και δια την έκλογήν του νυμφίου μας, καθότι η τοιαύτη έκλογή σπανίως βλάπτει, και αν ανακαλυφθη που βλάβη τις, ο πρόνιμος νυμφίος εύκόλως την καταστρέφει και

φεύγετε τὸν ὑπὲρ τὸ δέον καλλωπισμὸν, διότι ὁ αὐτὸς ὑποκρύπτει τὴν αὐταρέσκειαν, ἢ δὲ αὐταρέσκεια τὴν ἐπίδειξιν, καὶ αὕτη πολλάκις τὴν διαφθορὰν πρέσβη μετ' ἐγκράτειαν, μετ' ἀποκρίσεις ταπεινώσιν, εὐσηχημονεῖτε εἰς ὅλας τὰς ἀποκρίσεις σας, εἰς τὰς συνδιαλέξεις σας, εἰς τὸ βιάδιμά σας, εἰς αὐτὸ τὸ κάθισμά σας. Ἀγαπάτε τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Εἰς πάντας ἐστὲ φιλόφρονες. Ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν σύζυγον καὶ ἡ ὑποταγὴ, ἃς ἦναι τὰ μαθήματα τὰ ὅποια θέλετε μελετᾶ, καὶ τὰ ὅποια ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐδαιμονία θέλει στεφανώσῃ. Ὄταν γίνεταί σκάνδαλον τι, ἔρις, καὶ ἡ φήμη τῶν γειτόνων σας κατασπράττεται ἀπὸ τὰς κατηγορίας γλώσσας, ὑπερασπίσθητε αὐτοὺς, διότι εἶναι χρέος σας, ἢ θέσατε τὸν δάκτυλον τῆς σιωπῆς εἰς τὰ χεῖλιά σας. Τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ οικονομικῶς διευθύνετε, τὴν εἰρήνην εἰς τοὺς τοῦ οἴκου σας διατηρεῖτε, διατάττετε μετ' κρίσιν καὶ γλυκύτητα καὶ πάντοτε θέλετε εἰσακούεσθαι, καθότι ἡ γλυκύτης, καὶ ἄδικος ἐὰν ἦναι, πλείονα καλὰ φέρει ἀπὸ τὴν δικαίαν ἀλλ' ἀγρίαν διαταγὴν λέγετε τότε, καὶ οἱ ὑπηρετᾶς σας θέλουν εἰσθαι πρόθυμοι νὰ σᾶς ὑπακούσῃ, ἐπειδὴ ὁ νόμος τῆς ἀγάπης ἐνεφέλευσεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ ἡ εὐπροσηγορία σας θέλει πτερώσῃ τοὺς πόδας των. Ἐγείρεσθε πρῶτ' καὶ τότε σκέπτεσθε διὰ τὰ πράγματα σας, διευθετήσατε τὰς ὑπουργίας σας. Ἡ φροντίς τῆς οἰκίας, ἃς ἦναι ἡ μεγαλύτερα ἐπιθυμία σας. Μὴν ἐσεσθε ἀργαί, ζητεῖτε τὴν ἐργασίαν, οἱ πόδες σας ἃς ἀποφεύγουν τὰς πλατείας καὶ τὰς θορυβώδεις διασκεδάσεις, διότι ὑπὸ τὴν ἀγάπην αὐτῶν, κρύπτεται ἐπιθυμία κενόδοξος. Ἡ καρδιά σας ἃς ἀποφεύγῃ τὴν ματαιοσπουδίαν, τὴν ἐπίδειξιν, τὰς παχυλάς διαχύσεις, διότι ἐνταῦθα κρύπτονται σκορπίοι, οἵτινες θέλουν φαρμακεύσει τὰ νάματα τῆς ζωῆς σας. Μὴν ἐπερείδεσθε εἰς τὰ σωματικά σας κάλλη, διότι ταῦτα, γνωρίζετε καλῶς, ὅτι ταχίως παρέρχονται. Τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ λαμβάνουν ἐν τῷ νέφ' ἔαρι, ἢ ἐν τῷ χειμῶνι ὑστερήθησαν ὠραιότητά, ὁ χειμῶν ὅμως ὁ διαφθείρας τὴν ὠραιότητά σας δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ ἔαρ ὅμοιον τοῦ τῶν ἀνθῶν' ἐμαράνθη ἡ ὠραιότης τοῦ σώματός σας καὶ ἐλπίς δὲν ὑπάρχει, ἵνα νέα ἀνθησις καλύνη πάλιν αὐτὰ, ὑπάρχει ὅμως ἄλλη ὠραιότης ἢ τῆς ψυχῆς, ἣτις ὅσον κλυδωνίζεται ἀπὸ τὰς καίλαπας καὶ τὰς καταιγίδας, τόσον ὠραιότερα γίνεται, ὡς ὁ φοῖβος ὁ ἀποσυρόμενος ἐκ τῶν ἀγκαλῶν τῆς δάφνης τοῦ αὐτοῦ εἶναι ἢ ἀληθῆς ὠραιότης εἰς τὰς γυναῖκας, διότι ταύτην οὐδὲν συμβᾶν δύναται νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ, αὕτη προπαρασκευάζει τὴν ὀλιβιότητα καὶ τὴν μακαριότητα, ἀνακουφίζει πᾶσαν συμφορὰν, λαμπρύνει πᾶσαν εὐτυχίαν, γεννᾷ τὴν μυριοπόθητον εὐδαιμονίαν, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν τιμὴν πάντων αὐτὴν λοιπὸν τὴν ὠραιότητα πρέπει νὰ θηρσύνῃτε, αὐτὴν ἐκ νεότητος νὰ περιποιήσθε· καὶ καὶ μὲν ὑπερπληροῦται ὁ ἀνὴρ ἀπὸ μακαριότητος, ὅταν καὶ αἱ δύο ὠραιότητες τῆς τε ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος εὐρε-

θῶν εἰς τὴν ἀγαπητὴν του σύντροφον, διότι θεωρεῖται τότε ὁ εὐδαιμονέστερος τῆς γῆς, καθότι εἰς ὅλα του τὰ διαθήματα εὐρίσκει τὴν εὐχαρίστησιν καὶ χαρὰν, καθότι αἰσθάνεται ὅτι ὅλοι τὸν ζηλεύουν καὶ οὐδεὶς τὸν φθονεῖ, ὅτι ὅλοι τὸν ἀγαποῦν καὶ οὐδεὶς τὸν ἐχθρεύεται, καθότι βλέπει λάμπουσιν τὴν χαρὰν εἰς τὸ πρόσωπον τῆς συζύγου του, ἣτις ἀκούει πάντοτε τὰς διδασκαλίας τῆς φρονήσεως, ἣτις ἔχει καρδίαν εἰς τὴν βασιλεύει ἢ ἀλήθεια· αὕτη αἰσθάνεται ὅτι πράττουσα ταῦτα, προσθέτει εἰς τὸν χαριεντισμὸν τοῦ προσώπου καὶ λαμπρότητα εἰς τὰς θαυμασίας κομψότητας τοῦ σώματος, τοῦ ὁποίου τὸ κάλλος διαφυλάττει τὴν ἀξίαν του καὶ μετὰ τὴν ἀπάνθησιν τοῦ ἄνθους· ἀλλ' ὅταν πρόκειται νὰ ἐκλέξῃ ὁ ἀνὴρ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὠραιότητων, θέλει δώσει βεβαίως τὴν δεξιάν εἰς τὴν τῆς ψυχῆς, ἐὰν δὲ φαίνεται ἐνίοτε ὅτι προτιμᾷ τὴν τοῦ σώματος, τοῦτα προέρχεται ἀπὸ τὰς φυσικὰς ἐκείνας ὁρμὰς τὰς ὁποίας δὲν ὀδηγεῖ τὸ λογικὸν, ἀλλὰ τὰ ἀχαλίωτα πάθη, τὰ ὅποια ἄμα κατευνασθοῦν, θέλει ἐπανέλθει εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐτοῦ σκοπὸν, τότε δὲ τί θέλει σας ὠφελῆσαι ἡ σωματικὴ ὠραιότης; ἡ δελεασμὸς αὐτῆς ἀπλήθην ὡς αἱ ἐπιπόλαιαι ιδέαι, καὶ θέλετε κατασυντριβῆ, ἐὰν δὲν δυναθῆτε νὰ ἐνδυναμώσῃτε τὴν τῆς ψυχῆς σας πρῶτητα ἣτις δυνατὸν εἰσέτι νὰ φέρῃ τὴν νίκην ἐκεῖ ὅπου ἦτα αἰσχρὰ ἐπρόκειτο νὰ καταδαφίση πᾶν τὸ ἐμποδόν. Αποφεύγετε ὅθεν, ὡς γυναῖκες, ὅ,τι ἐρεθίζει τὰ πάθη σας, ὅ,τι ἀμβλύνει τὸν νοῦν σας, ἐστὲ πάντοτε νικητρίαι τῶν παθῶν σας, διότι ἡ γυνὴ ὅταν ἀναγκασθῇ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἦτταν τῆς, θέλει ἀπολέσει καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν της, σπανίως δὲ, κατὰ δυστυχίαν, εἰς τὰς γυναῖκας ἀπαντᾶται παράδειγμα τοῦ νὰ ὑπάρξῃ μεταμέλεια ἀληθῆς, καθότι ἐὰν μὲν φαίνεται ποῦ ὅτι ἠττήθη, σώζει ὅμως ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀσπονδὸν μῖσος κατὰ τοῦ αἰτίου τῆς ἐξουθενήσεώς της, ὡς λέγει, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας, ἣτις τῇ λέγει ὅτι πολλάκις ἦτα εἶναι κρείττων νίκης ἐπιφθόνου. Ἡ μέριμνα τῆς οἰκιακῆς κυβερνήσεως κάμει τιμὴν εἰς τὸν σύζυγόν σας, ποθεῖτε λοιπὸν αὐτὴν. Εἰς ὅλα τὰ ἔργα σας ἃς φαίνεται ἡ καθαρὴ ἰσότης συγκερασμένη μετὰ τὴν οικονομίαν, αὕτη εἶναι ἀπαύγασμα τῆς καθαρῆς τῆς καρδίας. Προδιαθέτετε τὸ πνεῦμα τῶν τέκνων σας εἰς τὴν φρόνησιν, καὶ φροντίζετε διὰ λόγων καὶ μάλιστα διὰ τῶν παραδειγμάτων σας νὰ διδάσκετε αὐτὰ τὴν ἀρετὴν.

Μὴ συγχωρῆτε εἰς αὐτὰ τὴν ὀργὴν, τὸ πείσμα, τὰς ὕβρεις καὶ τὰς βλασφημίας, διότι ἡ συνήθεια αὕτη φθείρει τὰ ἦθη, μετὰ ἕνα ἀπλοῦν λόγον προστάζετε τὰ τέκνα σας, καὶ μετὰ ἕν βλέμμα τῶν ὀφθαλμῶν σας, διατάττετε τὴν ὑπακοήν. Μὴν ἀλαζονευθῆτε εἰς τὴν εὐτυχίαν, μὴ ὑπερηφανευθῆτε εἰς τὴν εὐδαιμονίαν, διότι ὑποκρύπτεται φάρμακον δηλητηριον, δυνάμενον νὰ φαρμακεύσῃ ἀμφοτέρως τὰς πηγὰς ταύτας, θεραπεύσατε τὰς πληγὰς τῆς

τύχης διὰ τῆς ὑπομονῆς· τὰς κακοπαθείας, τὰς δυστυχίας καὶ ταρραχὰς τοῦ συζύγου σας ἐλαφρύνετε διὰ τῶν συμβουλῶν σας, καὶ γλυκάνετε αὐτὰς διὰ τῆς ἀγάπης καὶ φιλίας σας, αὐτὸς τότε θέλει σᾶς ὑποδουλώσει τὴν καρδίαν του, θέλει ἀνακράζει ὅτι εἶναι μακάριος, διότι τοιαύτην σύζυγον ἀπῆλαυσε.

Τοιοῦτους συζύγους πρέπει νὰ ἐκλέγουν αἱ νεάνιδες, τοιαύτη δὲ νὰ ἦναι καὶ ἡ διαγωγή αὐτῶν, ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, πόσαι ὀλίγοι σύζυγοι εὐρίσκονται τοιαῦται, διότι ποτὲ δὲν ἐμελέτησαν τὸν ἀληθῆ προορισμὸν των, διότι ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, ἀντὶ νὰ σπουδάσωσι νὰ φανῶσιν ἄξιοι ἀνδρῶν ἄξιων ἑαυτῶν, καταγίνονται εἰς τὴν εὐμάθησιν πραγμάτων πάντη ἀναρμόστων εἰς αὐτὰς, διὸ μετ' ὀλίγον φθάνουσι ἐν ὄρα γάμου, τυφλοῦντα τὸ πνεῦμα, καὶ ἄνευ πολλοῦ συλλογισμοῦ, πίπτουν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τυχόντος, καὶ λέγω τοῦ τυχόντος, διότι τυχῶν εἶναι ἐκείνος τὸν ὁποῖον ἄνευ ἀκούσεως ἐξετάσεως ἐκλέγουμεν, καὶ καθιστῶμεν σύζυγον, ἐπειδὴ οὗτος ἐμαγεύθη, ὡς φαίνεται, εἰς τὰ κάλλη των καὶ δι' αὐτῶν ἐλπίζουν νὰ τὸν ποδηγετοῦν πάντοτε κατὰ τὰς ὀρέξεις των, δὲν ὑπανδρεύονται λοιπὸν αἱ τοιαῦται δι' ἄλλον σκοπὸν παρὰ διότι ἐλπίζουν ὅτι δύνανται διὰ τῆς ὑπανδρείας ἀκωλύτως νὰ πράττωσιν ὅ,τι τὰς ἀρέσκει, ἐπιφυλάττουσα, εἰς ἑαυτὰς διὰ τοὺς συζύγους των, τὰ ἀδάμκστα θέλγητρα των διὰ νὰ τοὺς ἀποκαμίζωσι καὶ ὑπερπτόν ἂν ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, ἂν ὅμως ὁ σύζυγος ἐναντίον τῶν προσδοκιῶν των ἐπιθυμῆσῃ νὰ ἐξασκήσῃ τὰ κυριαρχικά του δικαιώματα, τότε πρὸς τί ἡ τυχή αὕτη ἐπιθυμίας των; εἰς μάτην διὰ τῆς ὠραιότητός των θέλουν νὰ ἐξκοουθήσων τὴν παγίδευσιν, διότι ὁ σύζυγος δυνατὸν νὰ καταβληθῇ ἐνόσω διαρκοῦν αἱ πρῶται τῆς ἀπολαύσεως διαχύσεις, ἀλλ' αὐταὶ διαρκοῦν ὀλίγον, τότε δὲ θέλει ἐξυπνίσει διὰ νὰ σπουδάσῃ τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς αὐτῆς δυνάμεις, τί δὲ θέλει τὸν ἐμποδίσῃ τότε ν' ἀνακαλύψῃ τὰ ἐλαττώματα τῆς συζύγου του; Ἡ πρώτη μέθη παρελήθη καὶ ἡ γυνὴ οἰκειομένη μάλλον μετὰ τὸν ἄνδρα, ἀνοίγει πρὸς αὐτὸν, χωρὶς νὰ θέλῃ πολλάκις, ὅλην τὴν καρδίαν της, καὶ ἀπ' αὐτὴν ὁ ἀνὴρ σχηματίζει τὴν περὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ πεποιθήσιν του. Ἐὰν λοιπὸν ἴδῃ εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἐλαττώματα μεγάλα, ἀντίθετα μετὰ τὰ τοῦ ἑαυτοῦτου, ποῖαν συμβίωσιν θέλουν κάμει, ποῖον παραδειγμα θέλουν εἶχει εἰς τὸν οἶκον; Τὸ πᾶν καταστραφῆσεται, καὶ πού τότε ἡ χάρὰ καὶ ἡ εὐδαιμονία ἦν ἀμφοτέρω περιέμενον ν' ἀπολαύσωσιν. Ἀπὸ μίαν λοιπὸν κακὴν ἐκλογὴν νυμφίου δύο ἄνθρωποι κατ' ἀρχὰς καὶ πλείονες μετ' ὀλίγον θέλουν ζῶσι ζῶν ἀθλίαν καὶ μηδαμινὴν, καὶ θέλουν ἀναγκασθῆ νὰ καταρασθῶσι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπεράσισαν νὰ ὑπανδρευθῶσιν ἐκεῖνοι, καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν παρήχθησαν εἰς φῶς οὗτοι! Ἡ δὲ κατὰ ἐκείνων ἔσως δὲν θέλει φέρῃ τὴν ἀπῆλάν τῆς ζωῆς, ἡ κα-

τὰρα ὅμως τούτων θέλει τὴν καταστρέφει, διότι εἶναι κατὰρα τέκνων, ἀναξίως πασχόντων, καὶ ἡ κατὰρα τῶν τέκνων ἔχει τὴν μεγαλύτεραν διασημάνσιν εἰς τοὺς γονεῖς ὅταν οὗτοι ἦναι καὶ οἱ αἰτίοι τῆς κακοδαιμονίας τῶν τέκνων αὐτῶν. Ταῦτα πάντα δὲ εἶναι ἀναντίρρητα, ἡ πείρα καθ' ἑκάστην τὸ ἀποδεικνύει, κατ' εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος ὅμως δὲν εἰσεχώρησεν ἀπλησίον εἰς τὰ τόσα διαζύγια, τὰ ὅποια καθ' ἑκάστην γίνονται, καὶ οἱ τραγικαὶ σκηναὶ αἵτινες ἐπισυμβαίνουν συχνάκις εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς γῆς, καὶ εἴθε ἡ τοιαύτη πληγὴ νὰ μὴ εἰσδύσῃ εἰς τα ἀρχαῖα καὶ χριστιανικὰ ἦθη ἡμῶν. Ἀλλοίμονον ὅμως, ὅσον προοδύμενον εἰς τὸν λεγόμενον πολιτισμὸν, τόσον κατὰ δυστυχίαν προβαίνουμεν καὶ εἰς τὴν διαφθορὰν. Παραβάλατε τὴν πρὸ τῆς ἐλευθερίας μας ἐποχὴν μετὰ τὰς τρεῖς περὶπου δεκάδας τῶν ἐτῶν, τὰς ὁποίας διηγήσαμεν μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὴν ἀποδούλωσίν μας καὶ παρατηρήσατε τὴν διαφορὰν τῶν τότε μετὰ τῶν σημερινῶν γυναικῶν μας! Ἄν ἐκεῖναι ὑστεροῦντο τὰ ἐπίκτητα θέλγητρα τῆς σημερινῆς λεγομένης ἐξευγενισμένης ἀνατροφῆς, ὑπερτεροῦσαν ὅμως τὰς σημερινὰς κατὰ τὴν κοσμιότητα καὶ τὴν αἰδῶν· ἂν ἐκεῖναι δὲν ἐπαιδεύοντο εἰς παρθενγωγεία, καὶ εἰς τόσα καταστήματα ἐκπαιδευτικά, ἐκοσμοῦντο ὅμως μετὰ πλείονος οἰκτικῆς ἀρετῆς, μετὰ θέλγητρα παραγόμενα μόνον ἐκ τῆς ἀθῶας καρδίας των, μετὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν ὠραιότητα, διατὶ δὲ τότε σπανίως διαζύγια ἐγίνοντο; διότι τότε οἱ μὲν ἄνδρες ἐζήτησαν γυναικῆς ὁμοίας μετὰ αὐτοὺς ἀνατροφῆς, ὁμοίων μετὰ αὐτοὺς ἠθῶν, διὸ συνεβάδιζον εἰς ὅλας τὰς ὀρέξεις των εἰς ὅλας τὰς ἐπιθυμίας των μετὰ ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην, μὴ δυσανασχετοῦντες ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου, καθότι ἦτο σὰρξ τῆς σαρκὸς του, ἐὰν ἐπιπτον εἰς λάθος τι, ἐὰν ἐσυμβουλεύετο ἀπὸ τὸν ἄλλον νὰ τὸ διορθώσῃ, ἀλλ' ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἕκαστος, ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος εἶναι κεφαλὴ τῆς γυναικῆς, ὡς ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἐθεωρεῖτο πάντοτε ὡς τοιοῦτος ἀπὸ τὴν σύζυγον, ἣτις ὑπήκουεν εἰς πᾶσαν αὐτοῦ θέλησιν, εἰς πᾶσαν αὐτοῦ ἐπιθυμίαν, ἡ δὲ γυνὴ ὅτι εἶναι λογικὸς σύντροφος τοῦ ἀνδρός καὶ ὅτι πρέπει νὰ τιμᾶται καὶ ἀγαπᾶται δεόντως, συμβουλευομένη πάντοτε τὰς θέλας ἐντολὰς νὰ διατηρῇ. Διατὶ δὲ τώρα, τὰ διαζύγια, ἐπλεόνασαν καὶ ὑπερῆρον τὴν κεφαλὴν μας; διατὶ ἂν καὶ δὲν βλέπωμεν πάντοτε διαζύγια, δὲν βλέπομεν ὅμως καὶ τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν ἀγάπην ἣν εἶχαν οἱ γονεῖς μας καὶ οἱ πρόγονοί μας; Διότι οἱ μὲν ἄνδρες, ὡς εἶπομεν, ἐκλέγουν γυναικῆς ἄλλων ἠθῶν, ἄλλης ἀνατροφῆς ἀπὸ τὴν ἐδικὴν των, διότι συλλογίζονται νὰ πλάσωσι κατὰστασιν ἐκ τῆς προίτης, διότι λαμβάνουν γυναικῆς ἀνωτέρας ἀπὸ αὐτοὺς τάξεως καὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ ἔπειτα ἀναντιρρήτως, ὅτι ἀπὸ καὶ ὕλικῶς καὶ νοερῶς εἶναι ἀλλοῖου χαρακτῆρος, δὲν δύνανται νὰ συμφωνήσωσι· διότι ἀνατρέφονται κακῶς καὶ ἐκπαιδεύονται οὐχὶ ἐν φόβῳ Κυρίου, ἀλλ' ἐν κακίᾳς πονηραῖς, διὸ γίνονται ἐπιπόλαιοι μὲν εἰς πᾶν τὸ θεῖον καὶ ὑψηλόν,

γνωστρα δὲ ἐπιτήδευοι μόνον τῆς ἐπιτηδεύσεως καὶ τῶν θωπεύσεων, διότι αἱ γυναῖκες ἐκλέγουν ἄνδρας πάντες ἐπίσης ἀνομίους αὐτῶν, διότι εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων ἐβασίλευεν ἡ λιτότης καὶ ἡ ἀπλότης, ἐνῶ σήμερον ὑπερέβη τὰ ἐσκεμμένα ἡ κενοδοξία, καὶ ἡ ἐπίδειξις, διότι ἐνῶ ζῶσιν ἐν τῇ κατωτάτῃ ἢ μεσαίᾳ τάξει ἐπιβλέπουν εἰς τὴν ἐκλογὴν συζύγων οὐχὶ ποτὲ ὁμοίων των ἀλλὰ τῆς ὑψηλοτέρας τάξεως, τοὺς ὁποίους οὔτε ἐγνώρισαν, οὔτε δύνανται νὰ σπουδάσωσιν. (Ἀκολουθεῖ.)

ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ὁ χολῆς Φεβρουάριος παρήλθε σκυθρωπὸς, ἄνευ διασκεδάσεως, ἄνευ τέρψεως· βαινομεν ἤδη εἰς τὸν μῆνα τῆς μετανοίας, τῶν προσευχῶν. Εἶπον τὰ Ἐργα καὶ αἱ Ἡμέραι ὅτι αἱ ἀποκρῶ παρήλθον σιγαλαί· ἡμεῖς φρονούμεν ὅτι ἐπεκράτησε κατ' αὐτὰς ἐντελής νάρκωσις, καὶ τίς ἢ αἰτία; . . . ἡ μελαγχολία, ἡ διδυμος ἀδελφὴ τῆς ἀρηρησίας, συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον πρὸς τοῦτο.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας ὁ λαὸς εὐθύμησε, διεσκεδάσεν, ἔσπεισε τῷ Βάκχῳ, ὅς ἦδη ἐγένετο καὶ ὁ Θεὸς τῶν Ἀθηνῶν ἀντὶ τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς. . . Εἰς Ἀαμίαν χορὸς ἐπὶ χορῶν, εἰς Ναύπλιον ἐπίσης, ἀλλὰ μετ' ἐπεισοδίων. . . μετὰ ζηλοτυπιῶν. . . διότι ἡ εὐδαίμων πόλις τῶν Ναυπλιῶν κατέστη, λέγεται, ἡδὴ δῆμος τῶν Ζηλοτύπων. Πιστεύομεν δὲ ὅτι αἱ Πάτραι, ἡ βελτιωτέρα αὕτη πόλις τῆς Ἑλλάδος, κύπτουσα ἤδη ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς ἀνερχείας καὶ τῆς ἐρυσίβης διήλθε τὴν ἀποκρῶ πενθίμως. . . ἀλλ' ἡ Σύρος; . . ἡ καλλιγύναιξ Σύρος, ἡ ὡς Σειρὴν καταθέλγουσα τοὺς ἐξ Ἀθηνῶν ἐρχομένους, . . ἡ Σύρος εἶχεν ἐφέτος μεγάλην τεσσαρακοστὴν κατ' αὐτὴν τὴν ἀποκρῶ. Ἐνα μόνον χορὸν ἔδωκε μία μόνη λέσχη. . . καὶ τοῦτο ἐκ συνεισφορᾶς, ἀλλ' ἐγένετο τοῦλάχιστον καλὴ ἀρχὴ τοῦ νὰ δοθῶσι καὶ χοροὶ τινες ἰδιαιτεροὶ διὰ συνδρομῆς, καὶ οὕτω νὰ διασκεδάσῃ ἡ στερουμένη πάντων, ἀλλ' ἀγαθὴ καὶ ἐμπορικὴ νεολαία τῆς Ἐρμουπόλεως.

Ἀλλ' ὅμως ἐδόθησαν καὶ δύο ἰδιαιτεροὶ χοροὶ εἰς ἐπισήμων ἐμπόρων οἰκίας τὴν ἐβδομάδα τῆς Τυρινῆς, οὗς καὶ αὐταὶ αἱ Ἀθηναὶ ἤθελον φθονῆσαι. Εἰς τὸν πρῶτον, τὸν τῆς Κ. Κ. οἱ προσκεκλημένοι εὐθύμησαν καὶ εὐαρεστήθησαν ἄκρως διὰ τὸ περιποιητικὸν καὶ τὸ ἀφελὲς τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ἐστολιζέτο δὲ οὗτος ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ δύο τῆς Ἐρμουπόλεως ἀγγέλων τὸν ἕνα ἐκόσμηε καλλονὴ ἄμεμπτος, τὸν ἕτερον χάρις καὶ θέλγητρα ἀμίμητα. Εἰς τὸν δεῦτερον δὲ τὸν τῆς Κ. Δ. οὐχὶ μόνον ἡ εὐαρεστήσις ἦτο πλήρης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐθιμοτυπία ἐντελεστάτη καὶ ἐκλελεγεμένη. Τόσον ἡ συμπεριφορὰ καὶ ἡ ὑποδοχὴ τῶν οἰκοδεσποτῶν ἦτο ἐκ

τῶν σπανίων. Δὲν εἶχε δὲ ὁ χορὸς οὗτος ἀνάγκην παρουσίας ἀγγέλου τινός, διότι τὸ λαμπρότερον κόσμημα τοῦ χοροῦ, παρουσία ἡγεμονικὴ ὄντως καὶ ἀπαράμιλλος, ἦτο ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ.

Τὸ Ἰταλικὸν μελόδραμα ἔτερεπε τοὺς πάντας καὶ πλῆθος πολὺ συνέρρεε, πολλὰ τῶν θελκτικῶν Κυριῶν ἐνεδύοντο φιλαρέσκως, ἡ δὲ Σελήνη ἐνίοτε ἀντέλλεν, ἐν κύκλῳ μαζύρων συνέρπων, καθ' ὅλην τὴν λαμπρότητα. Ἡ ὑπέροχος μελωδὸς Μαρινάντζελη παρέστησε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος τὰ μελοδράματα *Λουκρητίαν Βόργιαν, Λουίζαν Μύλλερ, Νόρμαν* καὶ τὴν κόρη τῶν *Συντάγματα* καὶ ἐγοήτευσεν τὸ κοινὸν διὰ τῆς ἀμιμῆτου ὑποκρίσεώς της, τοῦ μελωδικοῦ καὶ τεχνικοῦ ἄσματός της καὶ τῆς ἐξαισίου καλλονῆς της. Ὁ ἔρωσ, ὁ τρόμος, ἡ λύπη, ἡ ἀπελπισία, ἡ υἱικὴ στοργή, ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πάθη ἐξεφράζοντο τόσον ζωηρῶς παρ' αὐτῆς, ὥστε ὁ θεατὴς πρὸς στιγμὴν ἐπίστευεν εἰς τὴν πραγματικότητά· ἄλλοτε, ἡ ὠραιότης τῶν πλησιεστέρων θεωρειῶν ἐπεσπίαζε τὴν σκηνήν, σήμερον ἡ σκηνὴ ἐπεσπίαζε τὰ θεωρεῖα. . . ἀπέναντι τοῦ ἡλίου, οἱ λαμπρότεροι ἀστέρες, δὲν εἶναι εἰμὴ ἀστέρες.

Τὴν 24 τοῦ παρελθόντος ἐδόθη παράστασις πρὸς ὄφελος τῆς Κ. Μαρινάντζελη, τὸ πλῆθος ἦτον ὑπέμετρον τὴν ὑπέροχον ταύτην μελωδὸν τὸ κοινὸν ὑπεδέξατο δι' ὑπερβάλλοντος ἐνθουσιασμοῦ, καὶ οὐχὶ μόνον ἀνθοδέσμαι ὡς γάλαζα κατέπιπτον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παραστάσεως, ἀλλὰ καὶ στέφανοι ἐκ ψευδῶν ἀνθέων καὶ εἰδύλλια καὶ ἡ εἰκὼν τῆς λιθογραφημένη. Ἐκτὸς τῶν ἐνθουσιωδῶν χειροκροτήσεων καθ' ὅλην τὴν παράστασιν, τὸ κοινὸν εἰς τὸ τέλος ἐκάλεσεν αὐτὴν πεντάκις ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τῇ ἀπένειμε τὰς εὐχαριστήσεις του· τοιαύτη λαμπρὰ ὑποδοχὴ εἰς μελωδὸν δὲν ἐγένινεν εἰμὴ πρὸς δέκα ἐτῶν ἴσως.

Πρὸ δύο μνηῶν ἦλθεν ἐξ Ἰταλίας καὶ ἄλλη μελωδὸς οὐχὶ εὐκαταφρόνητος ἡ Κ. Φινέτη· ἡ δι-εὐθυνσις τοῦ θεάτρου ἐκήρυττεν αὐτὴν ὡς τὸ ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ μελωδὸς αὕτη ἔχουσα τὰς ὑψηλὰς φωνὰς μελωδικὰς, στερεῖται ὀλοτελῶς οὐ μόνον σκηνηκῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ τῶν μεσαίων καὶ χαμηλῶν φωνῶν, ὥστε τὸ ἄσμα τῆς παρίστησιν ἀνωμαλίαν ἀνεξήγητον μεταβαλλόμενον εἰς πραγματικὸν ἄσθμα. Ἡ Κ. Φινέτη παρέστησε τὸ μελόδραμα ὁ Ἀττίλας ἀρχοῦντως καλῶς, μ' ὅλον ὅτι ἡ μονωδία τοῦ μελοδράματος τούτου ἠκούσθη ἄδοκμη ἄλλοτε ἀσυγκρίτως καλῆτερα παρὰ τῆς Κ. Κομινότης.

Ὡς πρὸς τὸ κωμικὸν μελόδραμα τὸ *Elisir d' amore* (τὸ φάρμακον τοῦ ἔρωτος) ἡ Κυρία Φινέτη δὲν εἶναι πλασμένη ἀπὸ τὴν φύσιν διὰ νὰ προσποιῆται πρόσωπα νεαρά, κινήσεις φιλαρσεκείας, χαριεντισμοῦ, πρᾶγμα ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἡλικίαν της καὶ τὸν χαρακτῆρά της· ἀπαξ μόνον παρρηστήθη τὸ μελόδραμα τοῦτο, ἦτο δὲ ἡ δευτέρα ἐκδοσις τῆς Ζενερέντολας με ὀλιγώτερα τυπογραφικὰ παροράματα.

Τὸ Ἰταλικὸν μελόδραμα ἐξακολουθεῖ ἡ Κ. Μαρινάντζελη ἀπεσύρθη τοῦ θεάτρου· μετὰ ἐπταήμερον διακοπὴν τῶν παραστάσεων τῆς πρώτης ἐβδομάδος τῆς τεσσαρακοστῆς, ἡ Κ. Φινέτη παρέστησε τὴν *Υπνοβάτην* (sommnambula)· ἀπορούμεν πῶς ἡ μελωδὸς αὕτη ἡ τοσοῦτον *τρουφέρῶν τὴν καρδίαν* ἔχουσα ἀπεφάσισε νὰ ἐπιφέρῃ διὰ τῶν ἰδίων της χειρῶν τραῦμα θανάτηφόρον κατὰ μελοδράματος τοῦ θεοῦ Βελίνη· ἡ πρώτη μονωδία κατεκερματίσθη, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη κακῶς ἐξετελέσθησαν.

— Ἐλθωμεν ἤδη καὶ εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν πολιτείαν μας· μικρὰ τροποποιήσις τοῦ ὑπουργείου ἐγένετο καὶ ὁ Ρήγας Παλαμίδης γενόμενος Γεροσιαστῆς παρητήθη τοῦ ὑπουργείου, ἀντικατασταθεὶς παρὰ τοῦ Κ. Ἀμβροσιάδου μέχρι τοῦδε Νομάρχου Ἀθηνῶν. Ὁ Κ. Ρήγας Παλαμίδης περὶ τὰ τέλη τῆς ὑπουργικῆς του ζωῆς ἐνήργησε πρᾶξιν αὐστηρᾶς δικαιοσύνης, τὴν ἐπικύρωσιν τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Ἐρμουπόλεως, ἥτις πρὸ τῶσου καιροῦ ἀνεβάλλετο χάριν ἐνὸς ὑπουργοῦ· ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν τοῦ Δημάρχου εἰσὶν οἱ ΚΚ. Α. Δαμαλάς, Καλλέργης καὶ Κάπαρης, ἅπαντες ἄνδρες ἀνεξαρτήτου χαρακτῆρος καὶ εὐυπόληπτοι δημόται· ἡ σύμπνοια τῆς ὑπερισχυσάσης μερίδος εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἦτον ὁ βράχος ἐπὶ τοῦ ὁποίου συνετριβήσαν τὰ λοξοειδῆ σχέδια τῶν ἐναντίων. Πολὺς γίνεται λόγος εἰς τὴν πόλιν μας περὶ τοῦ Ρώσσου Ἰπονάρχου Κ. Καρνηλῶφ ὅστις περὶ τὰς ἀρχὰς ἱσταμένου εἶχε φθάσει εἰς Πειραιᾶ δι' ἐκτάκτου πολεμικοῦ Ῥωσικοῦ ἀτμοπλοίου· ἡ αἰτία τῆς ἀφίξεώς του ἀγνοεῖται, τοῦτο δὲ μόνον εἶναι γνωστὸν ὅτι παρουσιάσθη εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἡμῶν, καὶ ἀκολούθως ἐπεσκέφθη τὴν Ἀκρόπολιν.

ΕΥΘΥΒΟΤΑΟΣ.

Πρὸς Ἰταλίδα μελωδόν.

MARIETA MARINANTZEAH.

ὦ Ἰταλίς, μὲ καλλονὴν κ' ἐπώνυμον ἀγγέλων,
Ἐπιφανείσα ὡς ἀστὴρ ἠδὺς καὶ ἀνατέλλων
Εἰς τ' ἄστου τῆς Παλλάδος,
Σειρὴν, ἰδοὺ ἐμάγευσας διὰ τῆς καλλονῆς σου
Διὰ τῆς γλυκυτάτης σου καὶ λιγυρᾶς φωνῆς σου
Τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος.

Ἐψαλλον ἄλλοτε ἐδῶ Ἀμφίονες, Μουσαῖοι,
Ὀρφεῖς, Κορρίναι, κ' ὀπαδοὶ τοῦ Ἀρεως Τυρταῖοι
Κ' οἱ φθόγγοι οἱ γλυκεῖς των
Ὡς ν' ἀναπάλουν ἔναυλοι καὶ ἐνθεοὶ εἰσέτι,
Κι' ὁ Ἕλληνα τὸν ψιθυρισμὸν τῆς αὐρᾶς ὑποθέτει
Ὡς ἦχον τῆς φωνῆς των.

Τοῦ Ἑλικῶνος πάντοτε τὸν ἔτερψαν τὰ δῶρα
Κι' ὡς ἦτο πάλαι προσφιλέα, εἶν' ὁ αὐτὸς καὶ τώρα,
Ἄγνός υἱὸς τῆς Μούσης.
Καὶ διὰ τοῦτο, Ἰταλίς, καὶ σοῦ μετ' εὐφροσύνης
ἤκουσεν ἤδη ὡς πτηνοῦ τῆς θεῖας Ἰποκρήνης,
Ἡδυμελῶς λαλούσης.

Καὶ ὅταν εἰς τὸν φθόγγον σου ὁ ἔρωσ ὑποστένη,
Ὅταν αὐτὸς ἐκδίκησιν ἢ μένος τι ἐμφαίνη . . .
Ἡ ὅταν ἀπολείπη,
Εἰς τῆς ψυχῆς τὴν ἔκστασιν, ἢ ὅταν τὸν συντριβῇ
Τοῦ ἄλγους τραῦμα σκληρὸν τι, πῶς τότε πάντας
θλίβει

Ἡ ὀμιλοῦσα λύπη . . .

Τὸ οὖς μας ὑπὸ τῆς φωνῆς ἐκείνης τεθελγμένον
Θέλει ν' ἀκούῃ πάντοτε, ὅταν κί' αὐτὸ ἀσθμαῖνον,
Τ' ἀγωνίων μας στῆθος,
Συμπάλλει μετὰ τῶν παλμῶν τῆς μαγικῆς φωνῆς σου
Καὶ τὴν ψυχὴν ἀνάρπαστον κρατεῖ ἢ καλλονὴ σου.
Καὶ τὸ γλυκὺ σου ἦθος. * * *

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ὁ διατημότερος καὶ μεγαλοφύστερος πολιτικὸς τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος, καὶ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀυστρίας, πρίγκηψ Μετερνίχος, ἔχει ὡς γνωστὸν, ἕνα ὀφθαλμὸν πλειότερον τοῦ Ὀμήρου. Ἰδοὺ δὲ πῶς τοῦτο ἀνεκαλύφθη.

Ζωγράφος τις ἐν τοῖς μάλιστα δόκιμος, προσεκληθὴν νὰ ποιήσῃ εἰκόνα αὐτοῦ. Τὸν ἐκάθισε λοιπὸν κατάντικρον τοῦ ἡλίου εἰς τὴν λάμπιν τοῦ ἡλίου ὁ εἰς μὲν ὀφθαλμὸς τοῦ πρίγκηπος ἐταπεινώθη δακρύσας, ὁ ἕτερος ὅμως ἔμεινεν ἀπαθῆς καὶ ἀτάρχος. Τοῦτο παρατηρήσας ὁ ζωγράφος ἐσκέφθη διὰ τοῦ ἐξῆς λογικωτάτου ὄντως ἐνθυμήματος.

Μεταξὺ πάντων τῶν ὄντων τῆς φυσικῆς ἱστορίας, μόνος ὁ ἀετὸς δύναται νὰ ἀτενίσῃ τὸν ἥλιον. Ἀλλ' ὁ Κ. Πρίγκηψ δὲν εἶναι ἀετὸς. . . ἄρα λοιπόν. . . Οἰκοθεν δ' ἐννοεῖται ἂν τὸν εὐφραξ τοῦτον συλλογισμὸν τοῦ διεκοίνωσεν εἰς ἄλλους ἢ ὄχι.

Οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἔλεγεν ὁ μέγας τῆς Ῥώμης βήτωρ Κικέρων πρὸς τὸν ἀδελφὸν του πυγμαῖον μὲν ὄντα, μὴ καλυόμενον ὅμως ἐκ τούτου νὰ καυχᾶται ἐφ' ἠρωτισμῷ, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι κρεμοῦν τὸ ξίφος εἰς τὸ πλευρὸν των, σὺ δ' ἐκρεμάσθη· εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ξίφους.

Πολυτέλεια ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς προγενεστέροις ἡμῶν καὶ κυρίως παρ' Ὀθωμανοῖς τὸ διατρέφειν καὶ παρ' ἑαυτοῖς ἔχειν γελωτοποιούς. Τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος δὲν ἐξηρέτο Ὀθωμανὸς τις Σατράπης. Καὶ δὴ προσκαλεσάμενος ἐσπέραν τινὰ τῶν

γελωτοποιόν του, δριμυτάτου χειμῶνος ἐπιπρα-
τουόντος.

— Τί θά ἔλεγες, τῷ εἶπε, ἂν σοῦ ἐπροτείνετο
νὰ κερδήσῃς χιλίους ρουπιέδες ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ
νὰ μείνης ὡς εἶσαι καὶ χωρὶς τὸ παραμικρὸν πῦρ
εἰς τὸν πρὸς βορρᾶν ἐξώστην ὅλην τὴν νύκτα;

— Ἦθελα συγκατατεθῆ, ἐξοχώτατε, ἀπεκρίθη
ἐκεῖνος ξέων τὸ οὖς μετ' ἐμβριθείας γελωτώδους.

— Εἰς τὸ ἔργον λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σατράπης. Καὶ
πάρκυστα διώρισε φρουρὰν ἧτις ὄφειλε νὰ τὰν ἐπο-
πτεύη μέχρι τῆς ἐπιούσης αὐγῆς.

Δύναται ἕκαστος νὰ κρίνῃ τὴν νύκτα τὴν ὁποίαν
διήλθεν ὁ ἄθλιος γελωτοποιός.

Τῇ ἐπαύριον, ἡ πρώτη ἐρώτησις τοῦ Σατράπου
ἄμα ἐγεροθέντος ἦν ἂν ἔξῃ ἀκόμη ὁ γελωτοποιός.
Ἀκούσας τὸ ὄνομά του, ὁ γελωτοποιός ὅστις πα-
ρεμόνευεν ἐξώθεν τοῦ θαλάμου, εἰσῆλθε τρέμων ἔτι
ὡς κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενος, καὶ ἐβεβαί-
ωσεν οὕτω διὰ τῆς παρουσίας του τὸν κύριόν του
ὅτι ἔξῃ καὶ ἀνυπόμονος ἦτο νὰ λάβῃ τὸ ἄθλόν του.

— Ἐτήρησε τὰς συμφωνίας; ἠρώτησεν ὁ Σα-
τράπης τὸν μεταπεμφθέντα φρουρόν.

— Μάλιστα, ἔξοχώτατε.

— Ἐμεινε μὲ τὰ ἐνδύματα τὰ ὁποῖα ἔφερε.

— Μὲ τὰ αὐτὰ, ἐξοχώτατε.

— Χωρὶς πῦρ;

— Χωρὶς πῦρ, ἐξοχώτατε, ἐκτὸς ἂν ἡ ἴμετέ-
ρα ἐξοχότης λογίσῃ ὡς πῦρ τὸ κηρίον τὸ ὁποῖον
ἔκλειεν εἰς τὸν συνεχῆ τῷ ἐξώστῃ θάλαμον, ἀπε-
κρίθη ὁ πονηρὸς φρουρός.

— Βέβαια, βέβαια, μήπως δὲν εἶναι τάχα πῦρ
καὶ ἡ φλόξ τοῦ κηρίου, ἀντειπὲν ὁ Σατράπης ὅστις
ἦθελε τὴν αἰτίαν. Ἐπειτα δὲ στραφεὶς σοβαρὸς
πρὸς τὸν γελωτοποιόν.

— Κύριε, εἶπε, δὲν ἐτήρησες τὰς συμφωνίας;
ὑπαγε.

Ὁ δυστυχὴς γελωτοποιός ἐνόησεν ὅτι ἐγελω-
τοπίσθη. Οὐδὲν ὅμως ἀντειπὼν ἀπῆλθε περίλυπος
τὴν ψυχὴν μέχρι θανάτου.

Πολλὰ πλὴν ἡμέραι δὲν παρήλθον, καὶ ὁ γε-
λωτοποιός, ὁ αὐτὸς πάντοτε, παρουσιάσθη εἰς τὸν
Σατράπην, καὶ γονυπετήσας ἐνώπιον αὐτοῦ,

— Δέσποτα, εἶπε, ἀξίωσον νὰ τιμήσῃς τὸν
πιστὸν δούλόν σου, ἐρχόμενος μετὰ τῶν αὐλικῶν
σου εἰς συμπόσιον ἑτοιμὸν εἰς πρώτην σου διαταγὴν.

— Καὶ εἰς ποῖον μέρος θά γίνῃ τὸ συμπόσιον
αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Σατράπης, γελᾶσας εἰς τὴν ἀ-
πλόγητα τοῦ γελωτοποιοῦ.

— Εἰς τοὺς κήπους τῆς ἐξοχότητός σου.

— Λοιπὸν εἰς αὐριον. Θά σὲ εἰδῶ.

Ὁ γελωτοποιός ἀπεχώρησε κατεσπασμένως καὶ
ὄλως ἐχόμενος ὑπὸ τῶν φροντίδων τῆς προπαρα-
σκευῆς συμποσίου ὑπὸ τοιούτων ξένων τιμηθη-
σομένων.

Καὶ τῇ ἐπαύριον οἱ περὶ τὸν Σατράπην διευ-
θύνθησαν εἰς τὸ ὄρισθὲν μέρος, ἔνθα τοὺς ὑπεδέ-
χθη ὑποκλινῶς καὶ εὐγνωμόνως ὁ συμποσιάρχης,

ἔνθα τὰ πάντα πλὴν τῶν σιτίων ἦσαν ἑτοιμα. Ἐ-
κάθησαν λοιπὸν, καὶ ὁ γελωτοποιός παρεκάλεσε
νὰ τὸν συγχωρήσῃσι καὶ νὰ ὑπομείνωσιν ἐπὶ σπι-
γμῆν. Ἀλλὰ παρήλθεν ἡ στιγμή, καὶ στιγμή ἐπὶ
στιγμᾶς, καὶ τὸ γεῦμα δὲν ἐφαίνετο ἀκόμη. Καὶ
οἱ συνδαιτυμόνες ἐπέινων, τρομερὰ μάλιστα, κα-
θόσον, ἀστεϊσμοῦ χάριν ἀναμφιβόλως, πάντες εἶχον
μείνει νήστεις, ἵνα γενναϊότερον ἐπιπέσωσι κατὰ
τῶν παρουσιασθησάντων σιτίων. Καὶ ἐδείκνυον
ἤδη τὴν ἀνυπομονησίαν των. Ἀλλ' ὁ γελωτοποιός
ἡμῶν καὶ πάλιν αἰτήσας συγγνώμην ἐπὶ στιγμήν,
ἤρξατο διηγῆσεν εὐτραπέλων καὶ βωμολοχιῶν,
αἵτινες διέστειλαν μὲν πρὸς γέλωτα τὰ χεῖλη τῶν
ξένων, οὐδὲν ἦττον ὅμως δὲν τοὺς ἐμπόδισαν νὰ
πεινώσι πλείοτερον ἔτι, διότι «λόγοι οὐ πληροῦσι
γαστέρα» κατὰ τινὰ κωμικόν.

Καθησυχᾶσας λοιπὸν αὐτοὺς πάλιν, ὁ γελωτο-
ποιός ἠγέρθη ὅπως ὁ ἴδιος ἴδῃ τί ἐγίνετο τὸ γεῦ-
μα' προχωρήσας δὲ τινὰ βήματα, πρὸς ὑψηλὴν τινα
κυπάρισσον, καὶ ὑποβαλὼν τὴν χεῖρα ὀπισθεν τοῦ
πίλου του, ἀνέβλεψεν εἰς τὴν κορυφὴν αὐτῆς· εἶτα
δ' ἐπιστραφεὶς.

— Δέσποτα, εἶπεν εἰς τὸν Σατράπην, πλησιάζει.

— Τί πλησιάζει;

— Τὸ γεῦμα.

— Καὶ ποῦ τὸ εἶδες; εἰς τὸν οὐρανόν;

— Τί οὐρανόν; εἰς τὸ μαγειρεῖον ὅπου ὑπῆγα.

— Ἐκεῖ ὅπου ὑπῆγες εἶναι τὸ μαγειρεῖον;

— Ἄν θέλετε, δύνασθε νὰ τὸ βεβαιωθῆτε.

Ὁ Σατράπης ἠγέρθη καὶ ἀκολουθούμενος παρὰ
πάντων καὶ ἀκολουθῶν αὐτὸς τὸν συμποσιάρχην,
διευθύνθη πρὸς τὸ δειχθὲν μέρος, καὶ ἐβεβαιώθη...
ὅτι ὀλίγα μαγειρεύματα ὄφειλε νὰ περιμεινῇ ἀπὸ
τὸ μαγειρεῖον ἐκεῖνο.

Πολλὰς ὀργυῖας ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, εἰς τὸν ὑψηλό-
τερον κλῶνα κυπάρισσου ὑψηλοτάτης, ἦν ἀνηρη-
μένος λέβης τις· ὑποκάτω δὲ τοῦ λέβητος, εἰς τὸ
ἔδαφος ἔκαιε ἀμυδρῶς καὶ μάλιστα φαινόμενον φῶς
λαμπάδος...

Περὶ τὸν εἶναι νὰ εἴπωμεν ὅτι ὀλίγον πλέον
μακρὰν μεγαλοπρεπὲς γεῦμα ἀνέμνε τὸν Σατρά-
πην καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν, καὶ ὅτι ἤδη ἡ ἀγχίνουα
τοῦ ἀξίου γελωτοποιοῦ ἀνεγνωρίσθη μετὰ κρότου,
καὶ μετὰ δαφιλείας ἀντεμείφθη.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

Ἡ Σκιά (διήγημα). — Ἡ Λουκίλη. — Χορὸς
εἰς τὸ πέμπτον πάτωμα. — Ἠθικαὶ μελέται Πε-
ρὶ Γυναικός. — Χρονικά. — Ποίησις — Πρὸς Ἰ-
ταλίδα Μελωδόν. — Ποικίλα. —

Εἰκονογραφίαι. — Λουκίλη. — Λουκίλη ἐπὶ τῆς
νεκρικῆς κλίνης. —

Παράρτημα. — Ὁ Ὑποκόμης τῆς Βραζελόννης.